

VOOR ELKAAR MET ELKAAR

**VERKIEZINGSPRORGAMMA
2026-2030**

Voorwoord

Het lijkt soms alsof onze samenleving een snelweg is: iedereen zit met haast in het lijf in de eigen auto, je let erop dat je niet tegen elkaar aanbotst, maar verder is er weinig echt contact. We racen langs elkaar, missen signalen van wie het moeilijk heeft en vergeten dat we elkaar nodig hebben om veilig én gelukkig aan te komen. Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg zijn gelukkig geen snelweg, maar dorpen met straten, pleinen en buurten waar mensen elkaar kennen, elkaar groeten en omzien naar elkaar. Hier telt samenleven nog, en juist dát willen wij koesteren.

Een lokale overheid die luistert

De afgelopen jaren zat het CDA Katwijk in de oppositie. Dat betekende voor ons niet simpelweg 'tegenstemmen', maar kritisch meedenken, vragen stellen en elke gelegenheid aangrijpen om de kloof tussen bestuur en inwoners te dichten. Want eerlijk is eerlijk: het kan en móet beter dan de afgelopen periode. Bewoners worden soms te laat betrokken bij plannen, er is te weinig terugkoppeling en te vaak lijken besluiten te worden gemaakt vóór in plaats van mét onze inwoners. Met dit verkiezingsprogramma zetten we nadrukkelijk in op een gemeentebestuur dat luistert, open is en samen met inwoners keuzes maakt. Benut die kracht van de samenleving!

Voor CDA'ers begint politiek met omzien naar elkaar. Dat is geen lege, theoretische frase, maar iets wat ik dagelijks ervaar wanneer ik door onze dorpen loop, gesprekken heb met inwoners en zie hoe mensen elkaar helpen en ondersteunen. Dat spiegel ik graag aan wat het CDA centraal stelt: iedereen heeft unieke waarde, met talenten die van waarde zijn voor de samenleving. Dat is geen vrijblijvende gedachte, het is een appèl dat ons voortdurend scherp houdt: we zijn hier niet alleen voor onszelf, maar juist voor elkaar.

Wonen in leefbare dorpen

En dat geldt ook voor wonen, een onderwerp dat veel inwoners raakt en waar we in dit verkiezingsprogramma veel aandacht aan besteden. Voor ons is wonen geen abstract getal in een planning, maar gaat het om de plek waar je rust zoekt na een dag werken, waar kinderen opgroeien en waar je wilt blijven als je ouder wordt. Te veel mensen merken dat de woningmarkt hard en oneerlijk voelt. Het aanbod blijft achter, huizen zijn duur en jongeren vinden nauwelijks een startplek in hun eigen dorp. Het CDA zet in op tempo én op kwaliteit in woningbouw: woningen die passen bij het karakter van onze dorpen, betaalbaar zijn voor starters, gezinnen en senioren, en ontwikkeld worden mét inwoners, niet zonder hen. Dat betekent ruimte voor groene buurten, ontmoetingsplekken en voorzieningen die de sociale cohesie versterken.

Fatsoenlijke politiek

Wij geloven in verbinding, niet alleen tussen mensen, maar tussen generaties en belangen. Wij geloven in een samenleving waar mensen niet tegenover elkaar staan, maar mét elkaar vooruitgaan. Daarom staat dit programma vol met plannen die niet alleen ideeën bieden, maar houvast geven aan iedereen die hier woont of hier wil wonen. Dat is wat ons drijft: geen politiek om 'het politieke', maar fatsoenlijke politiek die de kracht van onze dorpen versterkt. Het CDA hanteert bij dit alles de Bijbel als richtsnoer voor haar politiek handelen. Samen met een fantastisch #TeamCDA sta ik met overtuiging klaar om verder te bouwen aan onze prachtige dorpen.

Barend Tensen

lijsttrekker

Christendemocratische politiek

In dit verkiezingsprogramma leest u onze plannen voor de komende jaren voor Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg. Dit programma heeft het motto 'Met elkaar, voor elkaar' meegekregen. Een kerngedachte van het christendemocratisch gedachtegoed is dat we onze samenleving met elkaar vormgeven. Het CDA gelooft in de kracht van de samenleving en pleit bij voortduring om verenigingen, organisaties en ondernemers de ruimte te bieden om dat te doen waarvoor zij op aarde zijn. In plaats van een overheid die alle problemen oplost, is het CDA ervan overtuigd dat inwoners en de samenleving prima zelf aan de slag kunnen om antwoorden te bieden op vraagstukken van vandaag en morgen.

Tegelijkertijd is er een rol voor de gemeentelijke overheid. Wat het CDA daarvan verwacht, leest u in de programma. In het programma komt veel aan de orde, maar het is onmogelijk om nu al oplossingen te bedenken voor vraagstukken die morgen en overmorgen opkomen. Daarom denken wij dat het belangrijk is om naast de inhoud van een verkiezingsprogramma ook kennis te nemen van het DNA van een politieke partij. Waar staat een partij voor, wat zijn de uitgangspunten waar een partij haar politieke keuzes op baseert?

Het christendemocratisch gedachtegoed stoelt op vier basisbeginselen, die ontleend zijn aan de Bijbel en de christendemocratische tradities van de partijen waaruit het CDA zo'n 50 jaar geleden werd geformeerd. Die basisbeginselen zijn:

- **Solidariteit** Solidariteit gaat om omzien naar elkaar. Naast mensen gaan staan die steun nodig hebben. Kiezen voor betaalbare woningen in plaats van een hoog rendement voor eigenaren. Goede zorg voor oudere generaties die ons land hebben opgebouwd. Maar ook steun aan gezinnen, de plek waar jonge mensen opgroeien en gevormd worden voor een eigen plek in de samenleving.
- **Rentmeesterschap** Rentmeesterschap is een wat ouderwets woord dat staat voor bewaren wat goed is en de wereld beter doorgeven aan volgende generaties. Je ziet dit beginsel terug in onze inzet voor behoud van historisch en cultureel erfgoed, in onze inspanningen rond klimaat en natuur, in verstandig beheer van de gemeentelijke financiën, in zuinig omgaan met uw portemonnee.
- **Publieke gerechtigheid** Dit beginsel staat voor het juiste doen en recht doen. De overheid is er om samenleven mogelijk te maken voor ons allemaal. Het CDA maakt zich sterk voor een rechtvaardig gemeentelijk bestuur dat duidelijke grenzen stelt en mensen zekerheid geeft. We worden strijdbaar als minderheden worden gediscrimineerd, als er in het ene dorp meer wordt geïnvesteerd dan in het andere dorp of als mensen of verenigingen door de gemeente van het kastje naar de muur worden gestuurd.
- **Gespreide verantwoordelijkheid** Politiek begint voor ons bij de erkenning van het maatschappelijk initiatief. Daarom maken we ons sterk voor minder regels en meer ruimte voor verenigingen, organisaties en ondernemingen. De overheid moet zich niet met alles bemoeien. Mensen weten het vaak zelf veel beter. Daarom staan we bijvoorbeeld voor de vrijheid van onderwijs, zodat ouders meebepalen over het onderwijs voor hun kinderen.

Deze uitgangspunten geven houvast als er de komende jaren onderwerpen langskomen waarover we in dit verkiezingsprogramma niets geschreven hebben. Dit is ons DNA, hier kunt u CDA'ers aan herkennen.

Onze plannen voor Katwijk aan den Rijn

- We willen van de **Molenwijk** een aantrekkelijke **gezinswijk** maken. Daarom willen we centraal in de wijk een grote, groene speeltuin als ontmoetingsplek, bijvoorbeeld bij het huidige basketbalveld bij de Ranonkelstraat. Daarnaast zetten we in op een permanente schoollocatie van de Otto Baron, in plaats van steeds tijdelijke huisvesting tijdens verbouwingen. Ook willen we in de wijk een Huis van de Buurt.
- We zetten in op een **park langs de n206** bij de Molenwijk. We willen dit uitbouwen tot een groene parel. Een brede parkzone met een wandelroute naar Valkenburg, speel- en sportplekken, rustplekken en veel groen, als gezonde long voor de wijk.
- Na het verdwijnen van de Otto Baronschool is het belangrijk dat andere **basisscholen**, zoals de Sjaloomschool, in Katwijk aan den Rijn blijven en kunnen uitbreiden.
- We gaan voor een **traditiekamer** in Katwijk aan den Rijn als levend dorpsmuseum. We zoeken samen met het Historisch genootschap Het Rijndorp, de Oranjevereniging Katwijk aan den Rijn en andere belanghebbenden een geschikte locatie, organiseren een startcollectie en onderzoeken subsidies om dit duurzaam te realiseren.
- We pakken de **verkeersproblemen** in de **Zanderij** gericht aan. We onderzoeken samen met bewoners de verkeersafwikkeling, fietsveiligheid en parkeerdruk en nemen daarna passende maatregelen om de leefbaarheid en veiligheid in de wijk te verbeteren.
- Lees in het hoofdstuk 'Veilige en bereikbare dorpen' wat we allemaal willen doen om de **overlast** van de **n206** terug te dringen.

Onze plannen voor Rijnsburg

- Met een **nieuwe weg** tussen de A44 en de n206 ten noorden van Rijnsburg verlagen we de verkeersdruk op de Brouwerstraat stevig. Het CDA zet daarom vol in op de realisatie van die weg.
- Op de **Brouwerstraat** en de **Oegstgeesterweg/Sandtlaan** moeten fietsers ervoor zorgen dat de snelheid van automobilisten wordt afgeremd. Dat voelt voor veel fietsers niet veilig! We nemen in deze straten maatregelen die écht bijdragen aan verkeersveiligheid. Voor de Brouwerstraat willen we samen met de bewoners evalueren of de maatregelen die in 2023 zijn ingevoerd hebben bijgedragen aan de veiligheid en vermindering van de overlast.

- De locaties van de voormalige Julianaschool en de Vijverhof zijn al jaren een schandvlek in het hart van ons dorp. Het CDA wil dat hier tempo gemaakt wordt met de bouw van de **Knarrenhof**.
- De Rijnsburgse **paardenmarkt** wordt voorgedragen voor de nationale lijst van immaterieel erfgoed.
- Met de komst van Planck naar De Burgt moet het gebied vanaf het Koomansplein richting De Hoftuin het **kloppende hart van Rijnsburg** worden. In samenspraak met de Wilhelminaschool, de Protestantse Gemeente Rijnsburg, de Oranjevereniging, winkeliersverenigingen en het museum stimuleren we een invulling waarmee al deze maatschappelijke organisaties en functies en met elkaar verbonden worden.
- Het CDA wil dat er van **De Kwakelwei** in Katwijk aan den Rijn een mooi park gemaakt wordt. Met een **pont of brug** maken we het park bereikbaar vanuit Rijnsburg.
- De plannen voor **De Hoftuin** worden in 2026 eindelijk uitgevoerd.
- **Trappenberg-Kloosterschuur** is het enige toekomstbestendige glastuinbouwgebied in de Duin- en Bollenstreek. Bloemen horen bij onze dorpen. Voor een vitale handelsfunctie is ook nabije productie nodig. Het CDA staat pal voor het instandhouden van dit gebied en uitbreiding daarvan met de GOM-gronden.
- De **Floraband** heeft plannen om haar gebouw uit te breiden en te verduurzamen. We denken met de vereniging mee om deze plannen te realiseren, inclusief het verkennen van mogelijkheden van extra gebruikers van het pand, als medekostendragers voor de benodigde investeringen.
- Op de door fietsers veel gebruikte **Valkenburgerweg** tussen Rijnsburg en Oegstgeest wordt, in samenspraak met de gemeente Oegstgeest, over de hele route openbare **verlichting** aangebracht.

Onze plannen voor Katwijk aan Zee

- Het CDA is tegen een woontoren van 50 meter op het **Zeevaarderskwartier** (terrein voormalige ID-college, Tankstation De Jong en Garage De Jong).
- Op de grens van Katwijk aan Zee en Katwijk Noord willen we een nieuwe omheinde **speeltuin** maken, met een (kleine) ontmoetingsruimte én een speeltuinvereniging. Ouders, buurtbewoners, vrijwilligers en deelnemers aan dagbesteding dragen samen zorg voor deze speeltuin.
- De extra nachtelijke **weekend-BOA's** in het centrum van Katwijk zijn wegbezuinigd. Dat vinden wij een slechte zaak. Wij willen ze weer terug. De aanwezigheid van de BOA's heeft een preventieve werking tegen onrust en vandalisme. Verder vergroot hun aanwezigheid het gevoel van veiligheid van de inwoners van het centrum.
- De locatie van de iconische **garnalenbomschuit KW88** wordt bepaald aan de hand van de uitkomsten van een raadpleging onder inwoners. Als dit het Vuurbaakplein blijkt te zijn, dan maken we samen met de bewoners voor dit plein een mooi plan.
- Het **Julianapark** bij het Bosplein wordt niet opgeofferd aan een nieuwe supermarkt.
- We willen meer aandacht voor Katwijk aan Zee als **kunstenaarskolonie**.
- Stichting **Historisch Brandweermaterieel Katwijk** heeft behoefte aan uitbreiding van hun werk- en klusruimte in de Schoolstraat. Het behoud van de historische brandweerauto's is belangrijk voor het CDA. We spannen ons in om de droom van de club te verwezenlijken.
- **Muziekvereniging UNI** wacht al véél te lang op duidelijkheid over haar huisvesting. In de komende periode wordt er voor de club een passend onderkomen gerealiseerd.
- We zetten in op het levend houden van de **visserijhistorie** rond de Prins Hendrikkade en betrekken daar Stichting Katwijker Motor bij. Bij de beurtvaarder 'Wilhelmina', die een vaste plek heeft in het Prins Hendrikkanaal, plaatsen we een bord met informatie over de geschiedenis van het schip.
- Het CDA staat open voor het realiseren van een betaalbare **bewaakte fietsenstalling** in het centrumgebied in Katwijk aan Zee en ondersteunt initiatieven daartoe van de ondernemers waar nodig.
- Het CDA staat open voor nieuwe **hotels** en toeristische bedrijven, mits de initiatieven passen bij de identiteit van de dorpen, kleinschalig en persoonlijk.

Onze plannen voor Valkenburg

- Zo druk als in de Kalverstraat in Amsterdam zal het er nooit worden. Maar wat het CDA betreft mag het in het centrum van het dorp wel ietsje levendiger worden. Dat zou kunnen met een kleine weekmarkt op '**t Castellumplein**', of extra vergunningen voor standplaatsen. Nu het dorp groeit, mag er wat het CDA betreft wat meer leven in de brouwerij. Het CDA staat open voor een mooie invulling van het Wapen van Valkenburg.
- Vanuit 't Duyfrak komt er een goede en veilige aansluiting op de **snelfietsroute** tussen Katwijk en Leiden.
- De bomen langs de **Voorschoterweg** zijn al jaren een doorn in het oog. In overleg met omwonenden plaatsen we daar wat ons betreft snel vervangende bomen die wel het aanzien waard zijn. De weg is immers wel de entree van het dorp!
- De **begraafplaats** in het centrum van Valkenburg heeft in de toekomst uitbreiding nodig. De grond die hiervoor gereserveerd is in de Tjalmastrook wordt daarvoor daadwerkelijk benut. De plek wordt te voet bereikbaar vanuit het centrum van het dorp. Zolang de plek nog niet als begraafplaats is ingericht, krijgt het een parkachtige invulling.

- De **Dorpsweide** is dé plek om te wandelen en te recreëren in ons dorp. Dat wordt leuker als het gebied beter wordt onderhouden: op tijd maaien, zicht houden op het water, onderhoud aan beplanting. Voor het CDA heeft dit prioriteit.
- We zorgen ervoor dat 'de **Valkenburgse paarden**' op een goede zichtlocatie worden teruggeplaatst.
- Het **pontje** tussen Valkenburg en Rijnsburg blijft in de vaart.
- De **Romeinse Poort** die onlangs nabij de Achterweg werd gevonden, wordt op die plek zichtbaar gemaakt, om zo te geschiedenis van de plek te belichten.
- De straatverlichting langs de **Hoofdstraat** en op andere plekken in het dorp wordt zodanig aangepast dat deze bijdraagt aan de sfeer in het dorp en bewoners er geen hinder van ondervinden, door fel licht dat in huis valt.

Onze plannen voor Katwijk Noord

- Een gebouw als de (voormalige) Schelp wordt node gemist. We willen een multifunctioneel **wijkgebouw**, waar ook plek is voor de wijkvereniging.
- Op de grens van Katwijk aan Zee en Katwijk Noord willen we een nieuwe omheinde **speeltuín** creëren, met een (kleine) ontmoetingsruimte én een speeltuinvereniging.
- Er komt een jaarlijks terugkerend **evenement** voor álle inwoners van Katwijk Noord, georganiseerd door inwoners en organisaties uit de wijk. Dit kan een nieuw of een bestaand evenement zijn
- De **Goerie** wordt verder ontwikkeld als plek voor evenementen. De gemeente faciliteert, bijvoorbeeld door meer fietsparkeergelegenheid te creëren.
- Er zijn verschillende **sportveldjes** die niet vaak meer worden gebruikt. Samen met de buurt bekijken we welke veldjes kunnen worden opgeknapt, of we bedenken er samen een andere invulling voor.

- De drie **Torenflats** worden rond 2030 gesloopt. Het CDA pleit voor overzichtelijke nieuwe gebouwen met in de plint ruimte voor horeca, een gezondheidscentrum, maatschappelijke functies en ontmoetingsplekken, zoals het wijkgebouw en De Brug. De locaties van De Brug en het wijkgebouw worden in de planvorming betrokken.
- Jong en oud moet in onze wijk kunnen blijven wonen: we willen meer passende **woonruimte** voor starters en senioren.
- We maken het nieuwe gebied **Hoornes Centrum** aantrekkelijker met een verbinding naar de parkstrook langs het Additioneel kanaal, een sloepenhaven en een goede verbinding naar het winkelcentrum. Ook trekken we het fietspad aan de westzijde van de Biltlaan door tot aan de onderdoorgang van de Julianabrug.
- In Rijnsoever verbeteren we het **groenonderhoud** en houden we watergangen zichtbaar, beleefbaar en veilig, door het riet vaker te maaien.
- De **openbare ruimte** rond de Hoornespassage en winkelcentrum Poolster worden opgeknapt
- We verminderen de **overlast van de n206** door Katwijk Noord door de maximum snelheid te verlagen.
- Oversteekplaatsen voor **fietzers** op de Rijnsoever en het Noorderlicht maken we veiliger door het plaatsen van knipperlichten die automobilisten waarschuwen als er een fietser aankomt.

1. Sterke samenleving, betrokken inwoners

1.1 Een betrokken gemeenschap, waarin iedereen meedoet

Onze gemeente bestaat uit hechte dorpsgemeenschappen, waarin mensen naar elkaar omzien en samen initiatief nemen. Maar onze dorpsgemeenschappen staan onder druk. Het aantal inwoners groeit, (nieuwe) gemeenschappen ontstaan dan niet vanzelf. Daarbij is er sprake van zorgelijke maatschappelijke ontwikkelingen, zoals individualisering, verruwing en tweedeling, ook in onze dorpen.

Het CDA gelooft in de kracht van gemeenschappen, waar mensen omzien naar elkaar en waar sprake is van gemeenschapszin. Naar de visie van het CDA sta je als mens niet op jezelf maar word je mens in relatie tot anderen. Voor veel inwoners in onze dorpen vormt dat de intrinsieke motivatie om je in te zetten voor de ander: familie, buren, je dorp. Daarin heeft iedereen zijn eigen rol en zijn eigen bijdrage, ongeacht achtergrond, geaardheid, cultuur of overtuiging. Mensen weten zich verbonden met en dragen verantwoordelijkheid voor de eigen (leef)omgeving. Wij geloven in een gemeente waar traditie en gemeenschapszin hand in hand gaan en waar we bouwen aan een gemeenschap die iedereen recht doet.

Dat vraagt om het versterken van ontmoeting en sociale samenhang in buurten en wijken, en het versterken van verbindingen tussen generaties en tussen bevolkingsgroepen. De gemeente heeft hierbij een belangrijke rol, maar kan dit niet alleen: het CDA doet een krachtig appèl op elke inwoner om mee te doen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We stimuleren initiatieven die ontmoetingen mogelijk maken en de sociale samenhang in buurten en wijken versterken. Dat kan simpel, met een extra bankje op een gezellig plekje, maar ook door te investeren in voorzieningen in de wijk. Zo wordt in Katwijk Noord een gebouw als de (voormalige) Schelp node gemist. We willen hier een multifunctioneel wijkgebouw, waar ook plek is voor de wijkvereniging.
- Gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed (sportaccommodaties, wijkgebouwen, jongerencentra) staan vaak grote delen van de week leeg. Dat willen we beter benutten, zodat meer doelgroepen er onderdak vinden en er meer activiteiten plaatsvinden.
- We maken werk van integratie van nieuwe Nederlanders, met extra aandacht voor taal- en digitale vaardigheid, participatie op de arbeidsmarkt en in onze dorpen.
- We faciliteren actief maatschappelijke initiatieven die bijdragen aan participatie en integratie, zoals taalmaatjes, begeleiding-naar-werk, vrijwilligersprojecten en bijlessen. Met dat doel ondersteunen we betrokken organisaties, verenigingen en kerken.

We continueren de bestaande opvang van asielzoekers in het AZC aan de 1e Mientlaan in Katwijk. Mochten er aanvullende verzoeken voor opvang komen, dan wijzen we erop dat het eerst tijd is dat andere gemeenten – ook in de regio – hun aandeel invullen.

1.2 Een betrokken gemeenschap, waarin we eenzaamheid tegengaan

Eenzaamheid raakt jongeren, ouderen en de grote groep daartussen. Naar de overtuiging van het CDA mag ieder mens zich gezien weten. Sociale verbindingen zijn belangrijk, ook voor wie het leggen van sociale contacten wat moeilijker is. Het beeld 'Stille Strijd' van kunstenares Saskia Stolz aan de Kanaaldijk in Katwijk Noord is wat het CDA betreft een openbare bemoediging aan iedereen die worstelt met eenzaamheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We bestrijden eenzaamheid. Niet alleen onder jongeren en ouderen, maar ook onder mensen in de leeftijd van 30 tot 50 jaar. Op niemands voorhoofd zit een sticker 'Ik ben eenzaam.' We hebben dus de alertheid van familie, burens, de school, huisartsen en de bakker om de hoek nodig om zicht te houden op wie zich alleen voelt. Het CDA zet in op programma's om inwoners alert te maken op hen die wat extra aandacht nodig hebben.
- De gemeente ondersteunt maatjesprojecten, buurtkamers en laagdrempelige ontmoetingsplekken. Elk jaar is er de Week van de Eenzaamheid, om de aandacht voor dit onderwerp levend te houden.
- We ontwikkelen een aanpak om eenzaamheid onder de vaak vergeten middengroep 30 tot 50-jarigen aan te pakken. Daarbij is er ook aandacht voor inwoners met neurodiversiteit (zoals ADHD, ADD, PDD-NOS en ASS). Soms vinden ook zij het lastig om mee te doen in onze samenleving.
- Tachtigjarigen krijgen huisbezoek van de gemeente. De voorzieningen die voor hen beschikbaar zijn, kunnen dan worden uitgelegd. Tegelijkertijd is er dan de mogelijkheid om signalen op te pikken rond eenzaamheid of de behoefte aan andere vormen van ondersteuning.

1.3 Een sterk verenigingsleven, met vitaal vrijwilligerswerk

Het verenigingsleven in onze dorpen is onmisbaar: het verbindt mensen en bevordert solidariteit. Daarom ondersteunen wij verenigingen en vrijwilligersinitiatieven die bijdragen aan een sterke gemeenschap graag. Vrijwilligers zijn goud waard. Wij zetten actief in op vrijwilligersbeleid, om zo het vele werk dat vrijwilligers doen te ondersteunen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We gaan voor minder regels en meer ruimte voor verenigingen en organisatoren van evenementen. Formulieren en procedures maken we zo eenvoudig mogelijk, in het besef dat het vaak vrijwilligers zijn die er mee aan de slag moeten. Waar mogelijk maken we meerjarige afspraken, zodat organisaties niet elk jaar opnieuw de gang langs het gemeentehuis hoeven te maken voor een vergunning of subsidie.
- Voor verenigingen komen er duidelijke en vaste aanspreekpunten binnen de gemeente, zodat mensen niet van het kastje naar de muur gestuurd worden.
- Vrijwel elke vereniging kent een tekort aan vrijwilligers. We stimuleren inwoners om zich aan te melden als vrijwilliger bij een vereniging of organisatie in hun buurt of dorp. Daarbij benutten we nieuwe vindplaatsen voor vrijwilligers(werk), zoals bedrijven (werknemersvrijwilligerswerk), de maatschappelijke diensttijd, NL Doet maar ook familie-vrijwilligerswerk en vrijwilligerswerk bij bijvoorbeeld 'Welzijn op Recept'.

- We zetten middelen in om vrijwilligers te bedanken voor hun inzet. Dat kan met een jaarlijks vrijwilligersgala, maar ook door middelen daarvoor aan verenigingen ter beschikking te stellen.
- De Floraband heeft plannen om haar gebouw uit te breiden en te verduurzamen. We denken met de vereniging mee om deze plannen te realiseren, inclusief het verkennen van mogelijkheden van extra gebruikers van het pand, als medekostendragers voor de benodigde investeringen.
- Muziekvereniging UNI wacht al véél te lang op duidelijkheid over haar huisvesting. In de komende periode wordt er voor de club een passend onderkomen gerealiseerd.
- Stichting Historisch Brandweermaterieel Katwijk heeft behoefte aan uitbreiding van hun werk- en klusruimte. Het behoud van de historische brandweerauto's is belangrijk voor het CDA. We spannen ons in om de droom van de club te verwezenlijken.
- Er speelt veel in de Mient Kooltuin, wat spannend is voor de volkstuincomplexen die daar liggen. We zorgen ervoor dat de complexen goed bereikbaar blijven en er voor de gebruikers duidelijkheid komt hoe de toekomst eruit ziet.

1.4 De identiteit van onze dorpen versterken en ons erfgoed bewaren

Al sinds het ontstaan van onze fusiegemeente in 2006 hameren we op het bewaken en versterken van de identiteit van Katwijk aan den Rijn, Rijnsburg, Katwijk aan Zee en Valkenburg. Elk dorp heeft haar eigen historie en karakter: volksfeesten, historische genootschappen, monumenten en kunst- en cultuuruitingen. Dit alles vormt mede de identiteit van onze dorpen en biedt herkenning, verbondenheid en houvast. Dat vinden we zo waardevol dat we het niet alleen maar willen behouden, maar springlevend willen houden en doorgeven aan onze (klein)kinderen.

Onder erfgoed verstaan we niet alleen monumentale gebouwen, maar ook archieven en collecties, historische landschappen, archeologische terreinen en de verhalen en tradities die we met elkaar doorgeven. En denk ook aan mobiel en digitaal erfgoed. Erfgoed is een cadeau uit het verleden dat waarde toevoegt aan ons dagelijks leven.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We bieden ruimte aan onze traditionele dorpsfeesten en zorgen tegelijkertijd voor een goede balans tussen ruimte voor evenementen en overlast voor omwonenden. We vereenvoudigen de subsidie- en vergunningaanvragen voor terugkerende evenementen. Er komt een evenementencoördinator.
- Wat het CDA betreft komt er een jaarlijks terugkerend evenement voor álle inwoners van Katwijk Noord, georganiseerd door inwoners en organisaties uit de wijk. Dit kan een nieuw of een bestaand evenement zijn.
- De Goerie in Katwijk Noord wordt verder ontwikkeld als plek voor evenementen. De gemeente faciliteert, bijvoorbeeld door meer fietsparkeergelegenheid te creëren.
- De locatie van de iconische garnalenbomschuit KW88 wordt bepaald aan de hand van de uitkomsten van een raadpleging onder inwoners. Als dit het Vuurbaakplein blijkt te zijn, dan maken we samen met de bewoners voor dit plein een mooi plan.
- In 2026 bestaat de gemeente Katwijk twintig jaar. In het jubileumjaar trekken we middelen uit om dat te markeren: kunst in elk van de dorpen, extra budget voor de dorpsfeesten of ondersteuning van leuke ideeën vanuit de inwoners.
- Transformatorhuisjes fleuren we op, bijvoorbeeld met afbeeldingen uit de geschiedenis van de dorpen waar de huisjes staan.
- Musea en historische genootschappen ondersteunen we met wat nodig is om deze waardevolle voorzieningen in stand te houden en zich verder te ontwikkelen en professionaliseren.
- We willen meer kunst in de openbare ruimte en meer aandacht voor Katwijk aan Zee als kunstenaarskolonie.
- Het verhaal van de Romeinen en de Limes willen wij meer onder de aandacht brengen. We maken het begin/einde van de Limes(-route) zichtbaar en pakken de educatieve en toeristische kansen op die de status als Unesco Werelderfgoed met zich meebrengt.
- De Rijnsburgse paardenmarkt wordt voorgedragen voor de nationale lijst van immaterieel erfgoed. We zorgen ervoor dat 'de Valkenburgse paarden' op een goede zichtlocatie worden teruggeplaatst.
- Het pontje tussen Valkenburg en Rijnsburg blijft in de vaart.
- Een deel van de barakken van voormalig vliegveld Valkenburg wordt behouden en gerestaureerd. In dit barakkencluster zien wij graag het historische verhaal van het gebied verteld.
- We zetten in op het levend houden van de visserijhistorie rond de Prins Hendrikkade en betrekken daar Stichting Katwijker Motor bij. Bij de beurtvaarder 'Wilhelmina', die een vaste plek heeft in het Prins Hendrikkanaal, plaatsen we een bord met informatie over de geschiedenis van het schip. Ook op andere historische of archeologische plekken verbeteren we de informatievoorziening over dat stukje geschiedenis.

1.5 Een veilige, weerbare samenleving

Een veilige samenleving gaat verder dan alleen het inzetten van handhaving en politie. Ook de samenleving zelf heeft een grote rol om (sociale) veiligheid te waarborgen, door alert te zijn, elkaar aan te spreken en ongewenste gedragingen en activiteiten te melden bij de gemeente, politie of instanties. Álle inwoners van onze dorpen hebben recht op een veilige leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Digitale veiligheid

- Steeds vaker hoor je over mensen, vaak ouderen, die worden opgelicht, door een nepagent aan de deur of een telefoontje zogenaamd van de bank. Krijg je met zo iets te maken, dan doet dat flink afbreuk aan je veiligheidsgevoel en vertrouwen, vooral bij ouderen. Het CDA investeert stevig in digitale veiligheid en weerbaarheid. Cybercrime vervangt snel de 'traditionele criminaliteit' en met AI op komst wordt de dreiging alleen maar groter.
- Ook de kwetsbaarheid van jongeren in de online wereld neemt het CDA serieus. Te vaak zijn zij slachtoffer van cybercrime, zoals aankoopfraude, crypto-oplichting en sextortion. Door schaamte en stress maken zij veel minder melding van cybercrime dan andere leeftijdsgroepen. Het CDA wil dat jongeren laagdrempelig en zonder druk in contact kunnen komen met hulpverlening, als zij onverhoopt slachtoffer zijn geworden.
- Het CDA vindt dat de gemeente de leiding moet nemen bij het faciliteren van cursussen en publiekscampagnes, waarbij de aandacht vooral uitgaat naar jongeren en ouderen. Naast bekende partners zoals Planck (de bibliotheek) en de ouderenverenigingen, zien wij ook een rol voor de buurt en het eigen netwerk.
- Ook ziet het CDA een actieve rol voor het jongerenwerk en scholen, om jongeren te informeren over cybercrime. We gaan door met campagnes zoals 'Shitzooi!'.
- We ondersteunen initiatieven zoals de Digitale Meldkamer en de Digitale Wijkagent. Ook vinden wij het belangrijk dat er goede nazorg is voor slachtoffers via organisaties als Slachtofferhulp en het Sociaal Wijkteam.

Veiligheid in je eigen buurt of wijk

- Veiligheid begint in je eigen wijk of buurt. We zetten daarom in op een wijkgerichte aanpak, met wijk- en jeugdagenten, BOA's, wijkwerkers en WhatsApp buurtgroepen. Zo pakken we ook overlast en (kleine) leefbaarheidsproblemen aan.
- De extra nachtelijke weekend-BOA's in het centrum van Katwijk zijn wegbezuinigd. Dat vinden wij een slechte zaak. Wij willen ze weer terug. De aanwezigheid van de BOA's heeft een preventieve werking tegen onrust en vandalisme. Verder vergroot hun aanwezigheid het gevoel van veiligheid van de inwoners van het centrum.

- Op de website van de gemeente komt een eenvoudig en laagdrempelig meldpunt voor onveilige plekken, situaties en ervaringen. Meldingen worden vervolgens actief opgevolgd, in samenspraak met de wijkraad. De leden van de wijkraad kennen hun buurt immers het beste.
- In 2025 werd een thema wat al veel langer een thema had moeten zijn: veiligheid van vrouwen op straat. Bij het inrichten van de buitenruimte houden we rekening met veiligheid op straat.
- In onze dorpen zijn het gebruik van alcohol en drugs populair. Het CDA heeft niets op met drugs en staat voor een harde aanpak van drugsdealers en drugsoverlast.
- Onze samenleving verruwt en daar maken we ons zorgen over. Dat gebeurt op straat, tegenover hulpverleners, op het schoolplein, online. We stimuleren dat inwoners met verschillende achtergronden met elkaar in contact komen, en elkaar zo beter leren kennen en begrijpen. Dat kan met simpele ingrepen als een extra bankje in de wijk, of door willekeurig mensen uit te nodigen om mee te denken over plannen voor de eigen buurt of wijk (een buurtburgerberaad).
- We maken ons sterk voor extra verlichting op het Zeehos-terrein, omwille van de veiligheid van bewoners en medewerkers. Ook met oog voor de veiligheid van deze doelgroepen wordt op winterse dagen het terrein voortvarend sneeuwvrij gemaakt.
- We versterken de weerbaarheid van inwoners en ondernemers door ons voor te bereiden op het uitvallen van voorzieningen of bedreiging van onze samenleving. We ondersteunen de landelijke bewustwordingscampagne voor een 72-uurs noodpakket. Wie afhankelijk is van bijstand ontvangt zo'n pakket van de gemeente. Tot slot bereiden we opvanglocaties voor noodsituaties voor. Samenredzaamheid staat centraal: een goede buur is je beste redmiddel. We stimuleren burenhulpnetwerken en trainingen voor samenredzaamheid in crisissituaties.

1.6 Zonder goed onderwijs geen groei

Onze kinderen leren véél op school: rekenen, taal, maar ook samenwerken en samen spelen. Normen en waarden worden overgebracht, en je leert kinderen kennen die anders zijn dan jij. Op school word je voorbereid voor jouw toekomstige plek in de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Een groot deel van onze schoolgebouwen is al flink wat jaren oud. We maken geld vrij voor het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs om de schoolgebouwen in onze gemeente te moderniseren en te verduurzamen.
- Scholen worden waar mogelijk omgevormd tot een centrum voor de buurt of wijk, met een breder aanbod van kinderopvang, sport en/of ontspanning, in combinatie met buitenschoolse opvang verenigingen uit de buurt.
- Het CDA investeert in gelijke kansen voor elk kind, door ondersteuning van inclusief onderwijs en extra ondersteuning voor kinderen in armoede.
- We stimuleren (groot)ouderbetrokkenheid, bijvoorbeeld bij voorleesactiviteiten of als plein- en oversteekwacht.

1.7 Iedereén doet mee

Voor het CDA telt ieder mens. Dat is een fundamentele waarde: niemand valt buiten de boot, iedereen doet mee en zet zijn of haar talenten in. Dat is lang niet voor iedereen vanzelfsprekend. Wie leeft met een beperking of een klein budget voelt zich er al snel buiten staan en is onzeker over zijn bestaan en zijn toekomst. Dat is voor het CDA onaanvaardbaar. Zonder bestaanszekerheid kun je niet meedoen in de samenleving. Te veel inwoners hebben te maken met schulden, stress en ingewikkelde regelingen. CDA Katwijk kiest voor ondersteuning die mensen perspectief biedt. We helpen inwoners om grip te krijgen op hun financiële situatie, met vroegsignalering, persoonlijke begeleiding en een lokaal netwerk dat samen optrekt.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We zorgen dat mensen met een beperking volledig kunnen deelnemen aan de samenleving. Sportvoorzieningen, speelplekken en openbare gebouwen zijn voor hen toegankelijk. Ook de openbare ruimte vormt geen belemmering, met stoepen waar je ook met een rolstoel makkelijk op en af kunt. Er zijn voldoende gehandicaptenparkeerplaatsen en er komen extra openbare toiletten. Het aanvragen van een gehandicaptenparkeerkaart kan sneller en goedkoper. Jaarlijks organiseren we de Week van de Toegankelijkheid.
- We steunen de inspanningen van Provalu bij het aanbieden van aangepast werk aan mensen met een beperking. Daarbij zetten we erop dat in dat Provalu werk maakt van het plaatsen van cliënten bij ondernemingen binnen onze dorpen.
- We bevorderen een inclusieve samenleving waarin iedereen zichzelf mag zijn, ongeacht geaardheid of culturele achtergrond, met respect en saamhorigheid als kernwaarden. Dat doen we vaker dan één keer in het jaar op Coming Out Day. Zo wordt het gewoner om te ontdekken dat er mensen anders in het leven staan dan jijzelf.
- Schuldhulpverlening is mensgericht, respectvol en gericht op een nieuw begin.
- Onze inspanningen richten zich voluit op vroegsignalering, onder andere via samenwerking met de Voedselbank, de Voorraadkast, Grip op de Knip, Dunavie, huisartsen, scholen, sportverenigingen, diaconieën en andere (zorg)partners, zodat inwoners snel de juiste hulp krijgen.
- We organiseren één loket voor financiële vragen, ondersteuning en verwijzing naar hulporganisaties. Bezoekers van hulporganisaties worden actief benaderd voor ondersteuning, werk en schuldhulp.
- Helaas zijn niet alle ondernemers succesvol. Onder zzp'ers en kleine zelfstandigen is vaak sprake van stille armoede. We bieden deze doelgroep tijdige (schuld)hulp, om grotere financiële problemen te voorkomen.
- Geen kind staat buitenspel door armoede: deelname aan sport, cultuur en onderwijs zijn vanzelfsprekend.
- De schuldenindustrie krijgt geen ruimte in Katwijk: we gaan misstanden en verkeerde prikkels tegen.
- We versterken de ondersteuning voor inwoners met juridische, financiële en administratieve vragen. Sociale raadslieden werken preventief: met tijdige hulp bij geldzaken, regelingen en juridische kwesties voorkomen zij dat problemen van inwoners verergeren, schulden oplopen of zwaardere zorg nodig wordt. Daarom breiden we het aantal sociale raadslieden uit naar drie en spreiden we deze over de dorpen Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg, zodat inwoners in elke kern kunnen rekenen op laagdrempelige, deskundige en toegankelijke ondersteuning.

2. Een thuis bouwen, ruimte delen

Voor het CDA is wonen een basisrecht. In Katwijk merken steeds meer inwoners dat dit uitgangspunt onder druk staat: jongeren vinden nauwelijks een betaalbare huur- of koopwoning, senioren vinden geen plek die bij hun levensfase past, huurders hebben te maken met oplopende huren. Voor het CDA staat centraal dat wonen bijdraagt aan leefbaarheid, veiligheid en verbondenheid.

2.1 Betaalbare woningen

Het CDA is teleurgesteld over het aantal woningen dat de afgelopen jaren is neergezet. De woningnood blijft onverminderd groot. Daarnaast is wonen erg duur geworden. Het CDA zet de komende periode alles op alles om meer én beter betaalbare woningen te realiseren.

Wat gaan we daarvoor doen?

- In onze gemeente is de norm om te streven naar 65% betaalbare woningen bij nieuwe projecten, maar vaak wordt daar niet aan voldaan. Het CDA wil dat wél aan deze norm wordt voldaan en dat de lat waar mogelijk nog wat hoger wordt gelegd, met extra aandacht voor sociale huur en betaalbare koop. Zo krijgen starters, gezinnen en ouderen een eerlijke kans om in Katwijk te wonen, en blijft de woningmarkt evenwichtig en leefbaar.
- Wij zetten ons in om bij nieuwbouw Katwijkers, Rijnsburgers en Valkenburgers met een aantoonbare lokale binding voorrang te geven, binnen de mogelijkheden van de Huisvestingswet. Zo zorgen we dat onder meer starters en jonge gezinnen in onze dorpen kunnen blijven wonen.
- Wij zetten ons ervoor in dat de huizen die er binnen onze gemeente zijn, ook als woning gebruikt worden. Daarom handhaven we streng de beperking van toeristische verhuur (Airbnb e.d.).

- Het CDA wil dat de gemeente open en begrijpelijk rapporteert over alle woningbouwprojecten, inclusief over vertragingen en de oorzaken daarvan. Inwoners en de gemeenteraad weten dan precies weten wat de status is van projecten en de oorzaak van het stilvallen daarvan, en welke stappen worden gezet om verder deze van de grond te krijgen.

- Het CDA zet maximaal in op leefbare wijken met een evenwichtige verdeling van sociale huurwoningen. We benutten de eigen regels en die van Holland Rijnland maximaal, zodat 30% van de vrijkomende huurwoningen bij Dunavie naar woningzoekenden gaan die al langer aan onze gemeente verbonden zijn..
- We maken via nieuwe afspraken met Dunavie maximaal gebruik van de mogelijkheid om de helft van vrijkomende middenhuurwoningen (huur tussen ruim € 900 en € 1.200) toe te wijzen aan woningzoekenden met een binding met Katwijk.
- Het aantal goedkope (tot € 500) en betaalbare (tot € 700) huurwoningen binnen onze gemeente neemt af. Dat vindt het CDA een zorgelijke ontwikkeling. Het CDA zet in op behoud én uitbreiding van het huuraanbod in deze segmenten.
- Voor veel jongeren is kopen zonder financiële steun van ouders onmogelijk geworden. Daarom maken we slim gebruik van het Katwijks Woonfonds en het landelijke Nationaal Fonds Betaalbare Koopwoningen (NFBK) om starterswoningen met korting aan te kunnen bieden.
- Duo-wonen biedt kansen: senioren splitsen hun woning en verhuren een deel aan jongeren, wat de woningdruk verlaagt en sociale cohesie versterkt.

2.2 Dorps karakter en leefbare wijken

Onze gemeente staat voor een grote uitdaging: binnen onze dorpen moeten er 2.500 woningen worden gebouwd. Dat is mooi voor alle woningzoekers, maar zet ook druk op onze dorpen. Nieuwe woningbouwprojecten moeten passen bij het karakter van onze dorpen. Geen torens XXL die het uitzicht domineren, geen blokkendozen die het gevoel van gemeenschap ondermijnen. Het CDA kiest voor de menselijke maat, voldoende groen en ruimte om elkaar te ontmoeten.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Om de benodigde 2.500 woningen binnen onze dorpen te realiseren, ziet het CDA een gebalanceerde combinatie van woningtypen voor zich, met oog voor de omgeving. Op sommige plekken kun je de hoogte in, met appartementencomplexen tot 8 á 10 lagen. Op andere plekken past het veel beter om aan te sluiten op het hoogteniveau van omliggende bebouwing. Het Havenkwartier en de Hoornes zijn plekken waar hoogbouw goed kan passen.
- Woningbouw gaat niet ten koste van groen. Kortgeleden adviseerde het RIVM dat er vanuit elke woning zicht moet zijn op groen. Het CDA kiest niet voor een betonnen jungle.
- De drie torenflats in de Hoornes worden rond 2030 gesloopt. Het CDA pleit voor overzichtelijke nieuwe gebouwen met in de plint ruimte voor horeca, een gezondheidscentrum, maatschappelijke functies en ontmoetingsplekken, zoals het wijkgebouw en De Brug. De locaties van De Brug en het wijkgebouw worden in de planvorming betrokken.
- We maken het nieuwe gebied Hoornes Centrum aantrekkelijker met een verbinding naar de parkstrook langs het Additioneel kanaal, een sloepenhaven en een goede verbinding naar het winkelcentrum. Ook trekken we het fietspad aan de westzijde van de Biltlaan door tot aan de onderdoorgang van de Julianabrug.
- Het CDA wil van Kleipetten-Zuid in Rijnsburg een toekomstbestendige wijk maken, met een divers en betaalbaar woningaanbod voor starters, gezinnen en senioren. De wijk wordt getypeerd door groen en water. De plannen respecteren het dorps karakter van Rijnsburg en sluiten aan op de bestaande woningen.

- Voor Zijlhoek de Woerd, de Tjalmastrook en de Limesdriehoek streeft het CDA naar een evenwichtige mix van wonen, werken en voorzieningen. Ten minste 65% van de woningen moet betaalbaar zijn, duurzame mobiliteit wordt actief gestimuleerd en autoverkeer beperkt. Tegelijkertijd moet de bouw landschappelijk en cultuurhistorisch zorgvuldig worden ingepast, zodat we het karakter van het gebied behouden.
- Het CDA pleit voor stevige participatie bij alle verdichtingsprojecten binnen de dorpen. Buurtbewoners moeten ideeën kunnen aandragen voor hun eigen omgeving, over groen, parkeren en woonvormen. Zo maken we plannen mét de buurt in plaats van tegen de buurt, vergroten we draagvlak en bouwen we aan sterke, hechte gemeenschappen.
- Soms zijn er locaties die er jarenlang troosteloos uitzien: de Boerslaan in de Hoornes, de Bloemenlaan en Achterweg in Valkenburg of de Korte Vaart in Rijnsburg. Het CDA wil tempo op dat soort plekken. Als de grond dan een tijdje braak moet liggen, dan zorgen we ervoor dat het er netjes bij ligt en dat het een plek kan zijn waar kinderen kunnen spelen. Leegstaande panden ruimen we sneller op, tenzij ze ingezet kunnen worden voor tijdelijke bewoning.

2.3 Valkenhorst: een nieuw dorp bouwen

Met Valkenhorst zal er een volledig nieuwe dorpskern ontstaan, waar wonen, ontmoeten en samenleven centraal staan. Voor het CDA staan de bewoners van de wijk en de gemeenschap tussen hen altijd voorop. Met deze aanpak kan Valkenhorst uitgroeien tot een levendige, sociale en toekomstbestendige dorpskern.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Het CDA zet in op een gevarieerd woningaanbod: sociale huur, middeldure huur en koopwoningen. Aanbod voor alle leeftijden. Voor delen van Valkenhorst die nog niet in bestemmingsplannen zijn vastgelegd, pleit het CDA voor een hoger percentage betaalbare woningen, zodat iedereen een kans krijgt om hier te wonen.
- Valkenhorst moet een menselijke schaal houden. Gemeenschapsvorming moet van onderop komen. Bewoners en lokale organisaties worden actief betrokken bij het ontwerp en de planvorming rond het nieuwe dorp.
- Voorzieningen als scholen, kinderopvang, sport en welzijns- en gezondheidscentra worden gelijktijdig met de nieuwe woningen ontwikkeld. Ook het vormgeven van de wijk met groen en speelvoorzieningen houdt gelijke tred met de bouw van woningen. Zo groeit niet alleen een wijk, maar ook een samenleving waar gezinnen kunnen wortelen, elkaar ontmoeten en samen bouwen aan hun toekomst.

2.4 Huurders centraal: eerlijk en betaalbaar

Voor het CDA zijn huurders het vertrekpunt, niet de woningeigenaren. Betaalbaarheid is daarbij een belangrijk uitgangspunt, maar ook verduurzaming en deugdelijk en tijdig onderhoud doen recht aan huurders van die woningen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- De Wet Betaalbare Huur en de Wet Goed Verhuurderschap worden volledig geïmplementeerd. Huurders worden geïnformeerd over hun rechten en de gemeente houdt toezicht op naleving.

- Het CDA maakt zich sterk voor huurders die te maken krijgen met inkomensafhankelijke huurverhogingen. We roepen het gemeentebestuur op om samen met Dunavie en SHD te zoeken naar een betere balans tussen huurverhogingen en noodzakelijke investeringen, zoals renovaties en verduurzaming.
- Voor starters op de koopmarkt zijn er tal van regelingen die het kopen van een woning makkelijker maken. Voor starters op de huurmarkt zijn dergelijke regelingen er niet. Het CDA is voor de introductie van een borgstellingsregeling voor startende huurders, om zo de inkomenseisen van verhuurders te kunnen verlagen.
- Elke 18-jarige wordt geadviseerd om lid te worden van Holland-Rijnland. Het eerste jaar betaalt de gemeente de contributie.
- Het CDA ondersteunt initiatieven zoals hamsterhuren en sociale koop, waarbij huurders de mogelijkheid krijgen om hun huurwoning uiteindelijk te kopen. Minstens de helft van de betaalde huur mag dan worden ingebracht in een woonlening, met een termijn tot acht jaar om te beslissen. Dit biedt huurders de kans om vermogen op te bouwen en eigenaar te worden.

2.5 Slim innoveren

Veel nieuwe mogelijkheden om innovatief te bouwen en creatief met de woningvoorraad om te gaan blijven nu onbenut, doordat de gemeente te veel vasthoudt aan traditionele bouwprocedures en langdurige voorbereidingen. Hierdoor lopen kansen voor snelle en betaalbare woningbouw onnodig vertraging op.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Het CDA ziet optoppen, aanplakken en inplinten aan bestaande gebouwen als een slimme manier om extra woningen te realiseren zonder het karakter van een wijk aan te tasten. Door bestaande huizen of gebouwen een extra laag te geven kunnen meer woningen ontstaan op plekken die al een woonfunctie hebben. Optoppen voorkomt grootschalige nieuwbouw en zorgt voor behoud van leefbare, overzichtelijke buurten en wijken. Het biedt ook kansen om sociale huur of betaalbare koopwoningen toe te voegen zonder nieuwe grond te gebruiken.
- De gemeente stimuleert Dunavie en particuliere eigenaren om woningdelen of woningsplitsing te combineren met renovatie en verduurzaming, en stelt subsidies of goedkope leningen beschikbaar om deze processen te vergemakkelijken.
- Ook prefab-woningen en tiny houses zijn een kans om de woningnood te verkleinen. Met deze woningen kunnen er snel en flexibel tijdelijke woningen gerealiseerd worden. Daarbij moeten we lessen trekken uit het moeizame traject van de woonstudio's in de Kleine Duinvallei: goede voorbereiding, duidelijke afspraken en vroegtijdige omgevingsparticipatie zijn onmisbaar om dit soort innovatieve woonvormen tot een succes te maken.
- Het CDA wil meer variatie in woonvormen voor ouderen, dichtbij zorg: hofjes, kleinschalige appartementen en geclusterde woonvormen zoals de Knarrenhof die in Rijnsburg gebouwd zal worden. Ook op Valkenhorst liggen hiervoor kansen.
- Onderzocht wordt of leegstaande bedrijfspanden en andere leegstaande gebouwen geschikt gemaakt kunnen worden voor tijdelijke bewoning. Zo ontstaat extra betaalbare woonruimte.

3. Een gezonde samenleving

3.1 In beweging voor onze vitaliteit en gezondheid

In Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg zorgen we voor elkaar. Dat is de kern van wie we zijn en waar het CDA voor staat. In een tijd waarin de samenleving hard en ingewikkeld kan aanvoelen, kiezen wij ervoor om dichtbij mensen te staan. Wij blijven bouwen aan een samenleving waarin mensen elkaar kennen, zien en helpen.

Goede gezondheid gaat over meer dan het voorkomen van ziekte: het draait om veerkracht en zingeving. Het CDA staat voor toegankelijke, bereikbare en betaalbare zorg, dichtbij georganiseerd in gezinnen, buurten en verenigingen. De gemeente is daarbij een betrouwbare partner die ondersteunt waar nodig en ruimte laat voor de kracht van inwoners en vrijwilligers. Zo kan iedereen in Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg meedoen, met goede zorg en aandacht voor eenzaamheid.

Preventie is in onze ogen cruciaal om gezondheidsproblemen te voorkomen of vroegtijdig aan te pakken. Zo kunnen we de druk op de zorg verlichten. Samen bouwen we aan een gezonde en zorgzame gemeenschap.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We gaan voluit voor preventie. We stimuleren sporten en bewegen als preventiemiddel. We zetten sportclubs in als ontmoetingsplek en leerschool voor teamwork, discipline en normen en waarden.
- We organiseren jaarlijks in samenwerking met scholen en het Welzijnskwartier een open dag gericht op kinderen in groep 5 en 6, om hen kennis te laten maken met diverse sporten.
- We breiden het concept 'Vitale Sportverenigingen' uit, met breed activiteiten aanbod dat bijdraagt aan welzijn en participatie van leden én niet-leden.
- We maken sportaccommodaties multifunctioneel en zorgen dat ze meegroeien met de gemeente, bijvoorbeeld op Valkenhorst en bij nieuwe of vernieuwde schoolgebouwen. We ondersteunen sportverenigingen met goede accommodaties tegen een maatschappelijk tarief en stimuleren zelfbeheer.
- We creëren meer mogelijkheden om te kunnen spelen, bewegen en sporten in de openbare ruimte. Daarbij kun je denken aan meer hardlooproutes, wandelpaden en buitensportvoorzieningen.

- Op verschillende plekken in onze dorpen zijn er sportveldjes die nog maar af en toe worden gebruikt. Samen met inwoners uit de buurt bekijken we welke veldjes kunnen worden opgeknapt, of we bedenken er samen een andere invulling voor.
- Wat het CDA betreft komt de avondvierdaagse weer terug. Die wordt dan georganiseerd in samenwerking met scholen, ouders, sportverenigingen en vrijwilligers.
- We houden sportverenigingen voor kinderen betaalbaar. We ondersteuning niet-commerciële sportverenigingen door geen OZB te heffen op eigen accommodaties en leges te verlagen voor clubs die werken een toekomstbestendige vereniging,
- We willen een snelle oplossing voor de gebruikers van sporthal Cleijn Duin, zoals basketbalvereniging Grasshoppers en de Katwijkse Dartvereniging, ter overbrugging van de periode van sloop en nieuwbouw van de sporthal. Bijvoorbeeld door tijdelijk een opblaasbal te plaatsen. We willen niet wachten op het volgende vervolgonderzoek.
- We stimuleren dat ketens met een gezond aanbod zich in onze gemeente vestigen.
- We verminderen met onderwijs en taalcursussen laaggeletterdheid onder jongeren en volwassenen om participatie en zelfredzaamheid te vergroten.
- We werken aan het verbeteren van de mentale gezondheid onder onze inwoners met gerichte inzet op suïcidepreventie. Ook verslavingsproblematiek pakken we aan, onder meer in samenwerking met De Brug.

3.2 Investeren in kansen voor gezinnen, kinderen en jongeren

Gezinnen vormen het hart van onze samenleving. Het zijn mini-gemeenschappen waar de basis wordt gelegd voor toekomstige zelfstandige deelname aan de samenleving. Het CDA kiest voor een samenleving waarin kinderen, jongeren en gezinnen zich kunnen ontwikkelen zonder dat elk probleem direct een label krijgt. Positieve gezondheid staat centraal: niet de diagnose, maar de leefomgeving, het gezin en de gemeenschap maken het verschil. Door eerder te handelen, ondersteuning dichterbij te organiseren en de regie bij gezinnen te leggen, voorkomen we dat kleine problemen uitgroeien tot grote zorgtrajecten. Wij investeren in sterke wijken, betrokken scholen en toegankelijke ondersteuning. Zo bouwen we aan een weerbare gemeenschap waarin kinderen en jongeren vrij en blij kunnen opgroeien en ouders zich gesteund voelen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Als een gezin vastloopt, is snelle en zichtbare ondersteuning essentieel. Het CDA wil af van wachtlijsten en doorverwijscircussen. Hulpverleners stappen direct het gezin binnen en nemen de volledige leefcontext mee. Dat betekent letterlijk aan tafel zitten, meedoen in het dagelijks leven en samen zoeken naar wat werkt. We investeren dus meer in de probleemanalyse en voorkomen zware hulp op een later moment.
- In elk dorp of wijk komt een specialist die overzicht houdt en snel kan schakelen. Deze werkt samen met praktijkondersteuners, gezinscoaches en consultants. Door integraal te kijken en direct te handelen voorkomen we escalatie, verminderen we uithuisplaatsingen en houden we kinderen op school en in de buurt.
- Scholen spelen een sleutelrol in het signaleren van zorgen, maar mogen geen zorginstelling worden. Het CDA wil dat scholen subtiele signalen snel en laagdrempelig kunnen delen met wijkteams, zonder extra administratie of verantwoordingslast.
- Uitval of structureel verzuim zien wij als een systeemsignaal. Niet het kind moet zich aanpassen, maar de omgeving. Het Sociaal Wijkteam pakt signalen direct op en organiseert passende ondersteuning rondom het gezin. Zo kan het onderwijs doen

waar het voor bedoeld is: goed onderwijs bieden, met aandacht voor talentontwikkeling en gelijke kansen.

- Daarnaast zetten we ons in voor basisonderwijs met extra aandacht-plekken, zodat basisschoolkinderen die tijdelijk niet in de klas kunnen meekomen op een centrale locatie meer aandacht kunnen krijgen. Hierdoor voorkomen we, zoveel als mogelijk, schooluitval.
- Het huidige zorgsysteem kent te veel schotten en verspilt geld aan procedures in plaats van aan oplossingen. Het CDA kiest voor flexibele gezinsbudgetten waarmee snel kan worden geïnvesteerd in wat gezinnen nodig hebben: trainingen in brede vaardigheden, opvoedondersteuning, sociale vaardigheden of praktische hulp.
- De regie ligt bij ouders en het netwerk in de buurt. Professionals ondersteunen waar nodig en houden een stevig vangnet in stand voor crisissituaties. Zo maken we gezinnen écht weerbaar tegen levensuitdagingen en voorkomen we langdurige en zware zorgtrajecten.
- Ouders worden en ouders zijn vraagt veel van mensen. Er komt goede voorlichting voor mensen die er voor kiezen om ouders te willen worden, om hen zo voor te bereiden op wat hen te wachten staat.
- Via het Sociaal Wijkteam wordt laagdrempelige relatiehulp geboden en één loket voor complexe scheidingen, met tijdelijke opvangmogelijkheden voor ouders en kinderen.
- Zodra de openbare ruimte in een wijk wordt opgeknapt, houden we de speel- en beweegmogelijkheden voor kinderen en jongeren tegen het licht en breiden we die waar nodig uit.
- Op de grens van Katwijk aan Zee en Katwijk Noord en in de Molenwijk willen we een nieuwe omheinde speeltuin creëren, met een (kleine) ontmoetingsruimte én een speeltuinvereniging. Ouders, buurtbewoners, vrijwilligers en deelnemers aan dagbesteding dragen samen zorg voor deze speeltuin.
- We hebben bijzondere aandacht voor de mentale gezondheid van jongeren, onder andere door het bestrijden van eenzaamheid onder jongeren. Ook zetten we vol in op programma's om middelengebruik onder jongeren, drugs én alcohol, tegen te gaan.
- In elk dorp komt er een voorziening voor activiteiten voor jongeren tussen 12+ en 18
- We willen beter zicht krijgen op gezinnen die het financieel net aan redden en (nog) niet in beeld zijn bij gemeente, instanties of hulpverleners. Ook willen we meer aandacht voor problematische schulden bij jongeren.

3.3 Samen voorbereid op onze 'oude dag'

Sinds dit jaar zijn er in Nederland meer 65-plussers dan jongeren tot 20 jaar. Die ontwikkeling zet de komende jaren verder door. De behoefte aan ondersteuning, zorg en geschikte woonruimte voor deze groep inwoners zal hierdoor sterk toenemen. Het CDA wil dat de gemeente zich hierop zo goed mogelijk voorbereidt. Maar ook inwoners zelf moeten tijdig over 'later' nadenken. Ons doel is een gelukkige en gezonde oude dag in het eigen dorp en in de eigen buurt of wijk.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Samen met inwoners, zorg- en welzijnsinstellingen en Dunavie werken we plannen uit om woonvormen van ouderen te clusteren en deze samen te brengen met zorg- en welzijnsvoorzieningen.

- Dat kunnen eenvoudige maatregelen zijn, zoals een extra bankje in de straat, maar ook plekken voor activiteiten en ontmoeting. Het zijn instrumenten om eenzaamheid tegen te gaan en sociale samenhang te versterken.
- Iedereen wil ouder worden, niemand wil het zijn. We ondersteunen programma's om senioren in onze dorpen vitaal te houden, met beweging, cultuur en ontmoeting.
- We ondersteunen zo veel mogelijk dat winkels voor eerste levensbehoeften, zoals supermarkten en drogisterijen, in de dorpen en kernen beschikbaar blijven.
- We stimuleren mantelzorg en ondersteuning van mantelzorgers, omdat mantelzorg bijdraagt aan sociale samenhang en zorgt voor ontlasting van de formele zorg.
- Ouderen wordt ondersteuning geboden om met woningaanpassingen het mogelijk te maken dat zij langer zelfstandig kunnen blijven wonen.
- In toenemende mate vindt ons leven online plaats. We organiseren programma's om digitaal 'bij' te blijven, zodat ouderen makkelijker kunnen omgaan met digitale communicatiemiddelen, e-healthtoepassingen en buurtapps.

3.4 Informele zorg en samenredzaamheid

De druk op de zorg is groot. Door vergrijzing doen meer mensen een beroep op de zorg, terwijl de sector kampt met personeelstekorten. De verwachting is dat deze problematiek alleen maar toeneemt. Inwoners van onze dorpen zullen daardoor meer aangewezen zijn op de eigen kring en het eigen netwerk.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We zetten in op samenredzaamheid: eerst het eigen netwerk, vervolgens de buurt en daarna pas professionele zorg.
- We ondersteunen mantelzorgers met praktische hulp, respijtzorg, dagopvang, goed vervoer en extra aandacht voor jonge mantelzorgers. Ook voeren we de adempauzeregeling voor mantelzorgers in. We gaan door met het Mantelzorgcompliment.
- Tijdens de Week van de Pleegzorg waarderen we de pleegouders in onze gemeente met een Pleegzorgcompliment.
- We verbinden het sociaal en het medisch domein met initiatieven zoals welzijn-op-recept en cultuur-op-recept, in samenwerking met lokale partners, vrijwilligers en het Volwassenenfonds Sport en Cultuur.
- We steunen sociale initiatieven, ontmoetingsplekken en vrijwilligersprojecten die buurtcontacten versterken.
- We verbinden informele en formele zorg in de zorgcirkel. Zorgprofessionals, familie, vrijwilligers, kerken, welzijnsorganisaties e.d. zijn verbonden in één netwerk waarin iedereen ziet wie welke rol heeft.

3.5 Toegankelijke zorg en ondersteuning in de eigen buurt

Voor wie van anderen afhankelijk wordt voor zorg, moet die zorg gemakkelijk en laagdrempelig toegankelijk zijn. Liefst in de eigen wijk of buurt. Het recente besluit om nieuwbouw bij Valken '68 te combineren met een huisartsenpraktijk vinden we een prachtig voorbeeld van het combineren van maatschappelijke functies.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We bevorderen samenwerking in de eerstelijnszorg, zodat huisartsen, praktijk-ondersteuners en het Sociaal Wijkteam als één team in de wijk werken.
- We bieden continuïteit in Wmo- en jeugdzorg: inwoners krijgen vaste gezichten en een vast aanspreekpunt.
- We nemen maatregelen om knelpunten bij inwoners als gevolg van de invoering van een inkomensafhankelijke Wmo-bijdrage (vanaf 2027 of 2028) op te vangen en inwoners daarop voor te bereiden. Hetzelfde geldt voor de eigen bijdrage in de jeugdzorg (vanaf 2028).
- We geven professionals ruimte om te doen wat nodig is met minder bureaucratie en meer vertrouwen. Wmo-voorzieningen worden sneller toegekend, met steekproefsgewijze controle.
- Mensen verliezen energie aan regels in plaats van dat zij kunnen werken aan herstel. Daarom zet het CDA in op het eenvoudiger en overzichtelijker maken van zorg, zoals minder formulieren en minder loketten.

3.6 Opvang en zwaardere zorg

Sommige inwoners kunnen niet zelfstandig wonen of niet langer door de eigen ouders verzorgd worden. Ook voor hen zijn er in onze gemeente of in onze regio passende voorzieningen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We realiseren maatschappelijke opvang en beschermd wonen in de wijken, met aandacht voor draagkracht binnen de wijken waar de voorziening gerealiseerd wordt en een evenwichtige verdeling over Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg.
- We werken regionaal samen met buurgemeenten voor zwaardere zorg. Zorgaanbieders maken we het daarbij makkelijker, door als regiogemeenten procedures en voorwaarden op elkaar af te stemmen.
- Steeds vaker hebben we te maken met personen met onbegrepen gedrag en/of GGZ-problematiek. Ook hier gaat het erom dat je problematiek vroeg signaleert. Dan moet er een aanpak beschikbaar zijn die direct kan inspelen op wat iemand nodig heeft. Soms zorgen personen met onbegrepen gedrag helaas voor veel overlast en gevoelens van onveiligheid bij burens en de omgeving. Het CDA stuurt aan op een aanpak waarbij de gemeente, zorginstanties en woningcorporatie sneller ingrijpen, om de leefbaarheid in de buurt te waarborgen. Zorg voor de persoon in kwestie blijft wel de prioriteit. Bewoners kunnen hun zorgen delen via een meldpunt.

4. Een groene en verzorgde leefomgeving

4.1 Groen om in te leven

Onze gemeente ligt prachtig aan de kust en omsloten door Nationaal Park Hollandse Duinen. Waar de natuur op die plekken overal om je heen is, is dat in onze dorpen vaak schraal. Veel inwoners doen er van alles aan om hun huis en tuin op orde te houden. Het CDA wil dat de gemeente dat ook doet, door voortdurend aandacht te besteden aan de inrichting van wijken en het onderhouden van het groen in de buurt. Op veel plekken in onze dorpen schiet dat tekort: onkruid tussen de tegels, verwaarloosde plantvakken en overwoekerde perken. Dat doet afbreuk aan de leefbaarheid en uitstraling van onze dorpen. Voldoende groen biedt ook leefruimte voor vogels, insecten, egels en andere kleine dieren.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Het CDA trekt voldoende budget uit en wil structurele aandacht om het groen in buurten en wijken op niveau te houden. Goed onderhouden groen is niet alleen een esthetische kwestie, maar draagt ook bij aan gezondheid, ontmoeting en sociale samenhang in een buurt of wijk. Het riet in de watergangen in Rijnsoever maar ook op andere plaatsen binnen onze gemeente, wordt vaker gemaaid, zodat het water zichtbaar, beleefbaar en veilig blijft.
- Daarbij moeten inwoners beter betrokken worden bij plannen voor het groen. Bij participatietrajecten krijgen buurtbewoners echte keuzeruimte en inspraak. Zo zorgen we ervoor dat het groenbeheer gedragen wordt uitgevoerd.
- In 2024 is er een groenbeheerplan vastgesteld. Het CDA ondersteunt de keuze die daarin gemaakt is om extra middelen en menskracht in te zetten om het gemeentelijk groen weer op orde te brengen. Beeldbepalende locaties – zoals dorpscentra, parken en entrees – verdienen een hogere onderhoudsnorm.
- Goed onderhoud is niet hetzelfde als goed natuurbeheer. Het CDA wil dat de gemeente ecologisch beheer toepast, bijvoorbeeld via een keurmerk als Kleurkeur, zodat biodiversiteit en klimaatbestendigheid beter worden meegenomen. Het CDA onderschrijft de plannen zoals vastgelegd in 'Katwijk kleurt groener'. Er komt een gemeentelijk ecooloog, net zoals er een gemeentelijk bouwmeester is.
- Het kappen, vervangen en herplanten van bomen vraagt tijdige en heldere communicatie met omwonenden. Zo bouw je aan draagvlak. Bij herplant gaan we uit van het planten van bomen met een kroonvolume dat vergelijkbaar is met dat van de gekapte bomen.

4.2 Ook in Katwijk blijkt: afval scheiden helpt

De afgelopen jaren was het een onderwerp waar veel inwoners zich over opwonden: afvalscheiding. Gelukkig zien we dat de maatregelen hun effect hebben. We scheiden ons afval beter en beperken zo de stroom restafval. Niet het leukste onderwerp, wel belangrijk om bij te dragen aan een meer duurzame toekomst van onze dorpen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We houden afvalinzameling betaalbaar. Dat doen we door volop in te zetten op betere scheiding van afvalstromen en door vermindering van afvalstromen. Iedereen wordt blij van een lagere afvalnota.
- Zodra de techniek betere resultaten laat zien dan gescheiden inzameling van afvalstromen, stappen we over op machinale scheiding van afvalstromen achteraf (nascheiding).
- Milieuparkjes zijn schoon, in de buurt en goed toegankelijk. Alarmeringssystemen zorgen ervoor dat het gemeentelijk apparaat tijdig melding krijgt van volle containers, zodat deze snel geleegd worden. Door online aankopen zijn er flinke extra afvalstromen van karton ontstaan. De voorzieningen in de milieuparkjes faciliteren deze extra afvalstromen.

4.3 Investeren in onze dorpen

Een dorp is nooit af. Eens in de zoveel tijd moet een wijk of buurt aangepakt worden en weer bij de tijd gebracht worden. Ook zijn er andere ambities, zoals een park op de Kwakelwei. Dit is onze inzet voor de komende jaren.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Bij de herinrichting van Cleijn Duin zet het CDA in op meer leefbaarheid en duurzaamheid. Straten, pleinen en speelplaatsen worden groener en waterdoorlatend, er komen veilige speelplekken en ontmoetingsruimtes, en de wijk blijft toegankelijk voor iedereen. Klimaatadaptatie en een prettige leefomgeving zijn hierbij belangrijk.
- De Kwakelwei komt niet beschikbaar voor woningbouw, maar wordt een groene long in onze gemeente, met ruimte voor natuur, wandelen, fietsen en ontspanning. Een standpunt waar we sinds jaar en dag vol overtuiging achter staan. Met een pont of brug maken we het gebied bereikbaar vanuit Rijnsburg.
- Op verschillende plekken in onze dorpen worden hondenlosloopzones gecreëerd, zodat ook honden alle ruimte hebben om vrij te bewegen.
- Met de komst van Planck naar De Burgt moet het gebied vanaf het Koomansplein richting De Hoftuin het kloppende hart van Rijnsburg worden. In samenspraak met de Wilhelminaschool, de Protestantse Gemeente Rijnsburg, de Oranjevereniging, winkeliersverenigingen en het museum stimuleren we een invulling waarmee al deze maatschappelijke organisaties en functies en met elkaar verbonden worden.
- Maar er staat meer te gebeuren in het centrum van Rijnsburg: aan de Korte Vaart komt een nieuwe sportzaal en eindelijk wordt de Knarrenhof gerealiseerd. Deze plannen en die voor het Koomansplein moeten in samenhang worden opgepakt.
- De begraafplaats in het centrum van Valkenburg heeft in de toekomst uitbreiding nodig. De grond die hiervoor gereserveerd is in de Tjalmastrook wordt daarvoor daadwerkelijk benut. De plek wordt te voet bereikbaar vanuit het centrum van het dorp. Zolang de plek nog niet als begraafplaats is ingericht, krijgt het een parkachtige invulling.

5. Veilige en bereikbare dorpen

De meeste inwoners van onze dorpen gaan bijna elke dag op pad: naar hun werk, naar school, om te sporten of om op bezoek te gaan. Voortdurend verplaatsen mensen zich van A naar B. Mensen zijn op weg om hun leven een stukje invulling te geven. Dat vraagt letterlijk om ruimte. Maar dat kost ook iets: drukte op de weg, veiligheid die in het geding is, aantasting van de leefomgeving en schaarse ruimte om te parkeren. En zoals bij zo veel in het leven vraagt ook dit om balans.

5.1 Bereikbaarheid van onze dorpen

Het is druk in onze dorpen, en die druk neemt alleen maar toe. Dat vraagt om slimme aanpassingen in onze infrastructuur, voor een goede en veilige doorstroming en tegelijkertijd een rustige en veilige leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Binnenkort is het project Rijnlandroute gereed en stopt deze bij de n441 richting Wassenaar. Maar de weg loopt door, dwars door Katwijk aan den Rijn en langs de Hoornes en Rijnsoever. De weg levert – ondanks allerlei maatregelen – veel overlast op. Dat tast de leefbaarheid in dit deel van onze gemeente aan. Het CDA blijft bij de provincie en het Rijk pleiten voor een verdiepte ligging van de n206 tussen de Zeeweg en de n441.
- Op lange termijn wil het CDA dat de Molentuinweg zonder tussenkomst van verkeerslichten aansluit op de n206. Dat betekent het scheiden van verkeersstromen, waardoor stilstand van auto's aan het einde van de Rijnlandroute wordt voorkomen.
- Om de leefbaarheid verder te verhogen zijn we er voorstander van om de maximale snelheid op de n206 langs Katwijk aan den Rijn te verlagen naar 50 kilometer per uur.
- Er liggen ook andere plannen al jaren op de tekentafel: de 'Zuidelijke Ontsluiting Duin- en Bollenstreek': de beoogde weg tussen de A44 en de n206 ten noorden van Rijnsburg. In regionaal verband wordt op dit moment een studie uitgevoerd naar de realisatie van die weg. Die weg is belangrijk, om de verkeersdruk op de Brouwerstraat in Rijnsburg te verlagen én om de drukte op de n206 bij Katwijk aan den Rijn te verminderen. Het CDA zet daarom vol in op de realisatie van die weg.

5.2 Veiligheid binnen onze dorpen

Niet alleen op de hoofdwegen, maar ook in de wijken is de verkeersdruk hoog. Dat tast de leefbaarheid binnen onze dorpen aan. Het CDA zet in op een goede balans tussen het gebruik van de auto, voor velen onmisbaar voor werk en zorgtaken, en een aangename leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Wijken zijn bedoeld om woningen en voorzieningen in die wijken te bereiken, niet om je met de auto via de ene naar de andere wijk te verplaatsen. We richten wijken zo in dat autoverkeer gedwongen wordt om hoofdroutes te volgen en sluiproutes door wijken onmogelijk te maken.

- Voor velen is een auto onmisbaar, voor werk, voor het draaiend houden van het gezin of voor zorgtaken. Het CDA is daarom geen voorstander van het wegpesten van de autobezitter. Tegelijkertijd is een auto een vervoermiddel dat veel ruimte vraagt en de leefbaarheid in onze dorpen schaadt. Daarom zetten we allereerst volop in op alternatieve vervoermiddelen: de fiets en het openbaar vervoer.
- Oversteekplaatsen voor fietsers en voetgangers moeten veilig zijn. Waar die veiligheid in het geding is, brengen we eerst de snelheid terug en wordt de weg zo ingericht dat snelheid en veiligheid in balans zijn. De gemeente heeft een Actieplan Verkeersveiligheid opgesteld. Het CDA deelt de keuze daarin om prioriteit te geven aan kwetsbare verkeersdeelnemers. De middelen om actief aan de slag te gaan zijn echter niet vrijgemaakt. Keuzes maken zonder geld, dat zijn geen keuzes. Daarom zet het CDA komende periode vol in op het opheffen van de onveilige plekken in onze dorpen die in het plan gesignaleerd zijn. Ook publieksvoorlichting en handhaving vragen continue en consequente aandacht.
- Verkeersregelininstallaties worden zo ingesteld dat fietsers vaker/snelser groen krijgen. We dopen straten om tot fietsstraten, waar de auto te gast is. In straten waar snelheidsbeperkende voorzieningen worden vervangen of aangelegd, zorgen we ervoor dat fietsers hier geen of minder last van hebben.
- Er is veel discussie over voorrang van fietsers op rotondes. Het CDA kies voor de veiligheid van fietsers. Tal van onderzoeken hebben aangetoond dat op rotondes met voorrang voor auto's minder fietsongevallen plaatsvinden. Daarom handhaven we de praktijk zoals we die kennen binnen onze gemeente.
- Tegelijkertijd zetten we zo mogelijk in op het scheiden van verkeersstromen van fietsers en automobilisten met afzonderlijke fietspaden. Op de Brouwerstraat en de Oegstgeesterweg/Sandtlaan in Rijnsburg, de Rijnstraat in Katwijk aan den Rijn en de Hoofdstraat in Valkenburg moeten fietsers ervoor zorgen dat de snelheid van automobilisten wordt afgeremd. Dat voelt voor veel fietsers niet veilig! We nemen in deze straten maatregelen die écht bijdragen aan verkeersveiligheid. Voor de Brouwerstraat willen we samen met de bewoners evalueren of de maatregelen die in 2023 zijn ingevoerd hebben bijgedragen aan de veiligheid en vermindering van de overlast.
- In samenspraak met de provincie zetten we in op frequente busverbindingen vanuit de verschillende dorpen van onze gemeente richting de omliggende gemeenten. Onze CDA-vrienden in Leiden pleiten voor een tram richting Katwijk. Een loffelijk streven maar onhaalbaar wat ons betreft. We hebben domweg de ruimte én de middelen niet voor zo'n voorziening in onze gemeente.
- De inrichting van parallelle éénrichtingsstraten wordt zodanig gedaan dat het verkeer in zo'n wijk niet onnodig hoeft om te rijden. De straten in de Zanderij die uitkomen op de Zilver schoon zijn daar een sprekend voorbeeld van.
- In december is er besloten om aan de Hoorneslaan bij 't Heen verkeerslichten te plaatsen. Het CDA vindt dit een ongelukkig besluit, omdat naar ons oordeel niet alle alternatieven zijn afgewogen en onvoldoende geluisterd is naar suggesties van ondernemers en anderen. Zo mogelijk herstellen we deze omissie direct na de verkiezingen, door het lopende proces breder te trekken en aan te vullen met alternatieven.
- Op de door fietsers veel gebruikte Valkenburgerweg tussen Rijnsburg en Oegstgeest wordt, in samenspraak met de gemeente Oegstgeest, over de hele route openbare verlichting aangebracht.

5.3 Parkeren

Soms is een auto onmisbaar. Veel inwoners zijn afhankelijk van hun auto, voor werk, om het gezin draaiend te houden of voor zorgtaken. Maar net als alles in het leven gaat het om balans. Want auto's nemen veel ruimte in. Ruimte die niet benut kan worden om te wonen, te spelen of voor groen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Parkeernormen zijn bedoeld om sturing te geven aan de ruimte die nodig is voor parkeervoorzieningen. Maar een norm mag nooit een doel op zich zijn. Nuance moet mogelijk zijn: het ene plan vraagt om meer parkeerruimte dan het andere plan.
- Het huidige college koos voor betaald parkeren in grote delen van onze gemeente. Daar is het CDA tegen, want inwoners met een kleine beurs zijn daar de dupe van. We zetten de bestaande praktijk onverkort voort. Als er in een wijk echter sprake is van hoge parkeerdruk én inwoners er zelf om vragen, dan is – in samenspraak met die inwoners – het CDA geen tegenstander van het nemen van maatregelen die het gebrek aan parkeerplek tegengaan.

6. De energie van de toekomst

Een warm huis en voldoende energie zijn basisvoorzieningen. Dergelijke voorzieningen moeten voor iedereen betaalbaar zijn, ook als je niet zoveel te besteden hebt. Het CDA kiest voor de toekomst voor energie- en warmtesystemen die een antwoord bieden op de klimaatuitdagingen, waarbij samenwerking het sleutelwoord is en waarbij lasten eerlijk verdeeld worden.

6.1 Warme woningen

Vier jaar geleden probeerde de gemeente zelfstandig het project Hoornes Aardgasvrij uit te rollen. Dat project stuitte op veel weerstand bij bewoners en er bleken uiteindelijk geen marktpartijen bereid hiervoor hun nek uit te steken. Daar is leergeld mee betaald. Het CDA staat achter het plan om in samenwerking met vijf gemeenten uit de regio een eigen warmtebedrijf op te zetten.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Dat warmtebedrijf heeft nog geen antwoorden op alle vragen, zelfs nog geen begin van een antwoord. De stip op de horizon is 2050, waarin ook Katwijk CO₂-neutraal moet zijn, in lijn met de afspraken van Parijs 2015. Samen met de samenwerkingspartners én de inwoners en bedrijven in onze gemeente zal gewerkt moeten worden aan verstandige, haalbare en betaalbare plannen richting dat uiteindelijke doel. Wat het CDA betreft stelt de gemeente zich in deze samenwerking constructief op. Vooroplopen is niet nodig, remmen en vertragen onwenselijk.
- In al die plannenmakerij zal gelden: de kost gaat voor de baat. Dan komt de vraag op tafel wie de rekening betaalt. Voor het CDA staat solidariteit daarbij voorop, waarbij de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Draagvlak voor ingrijpende plannen als deze gaat hand in hand met beheersing van de kosten voor inwoners en bedrijven.
- De goedkoopste energie is de energie die niet gebruikt hoeft te worden. Daarom blijft de gemeente inzetten op woningisolatie. Met Dunavie worden periodiek afspraken gemaakt tot verduurzaming van de sociale woningvoorraad. Waar praktisch haalbaar kunnen particuliere eigenaren aanhaken bij dergelijke verduurzamingsprojecten, bijvoorbeeld in complexen met gemixt eigendom.
- Inwoners kunnen een beroep doen op het Isolatiefonds. Dat fonds kent een maximale bijdrage van € 2.500. Het CDA kiest ervoor de drempel voor subsidie te verhogen maar tegelijkertijd ook het plafond op te trekken. Zo helpen we woningeigenaren met juist een grote isolatieopdracht.

6.2 Energie is schaars!

Het energienet is vol en het duurt wel tot 2030 voordat netbeheerders dat probleem opgelost hebben. Het CDA wil niet dat netcongestie de ontwikkelingen in onze dorpen op slot zet. Daarom zetten we in op lokale oplossingen om het beroep op het net te verkleinen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Samen met Parkmanagement en mogelijk ook de ondernemers in Trappenberg-Kloosterschuur onderzoeken we de opzet van een energiehubs, waarbij binnen dat gebied wordt samengewerkt rond de opwekking, het gebruik en de opslag van elektra. Zo wordt dat gebied minder afhankelijk van het landelijke net. Datzelfde doen we op het terrein van Royal FloraHolland.
- Op deze en andere bedrijventerreinen stimuleren we vastgoedeigenaren en -gebruikers om de beschikbare dakcapaciteit volop te benutten voor het opwekken van zonne-energie.
- Door netbewust te bouwen – met beperking van warmtevraag, duurzaam lokaal energiegebruik en ruimte voor opslag – kunnen nieuwe woningen sneller worden gerealiseerd zonder comfortverlies. Het CDA wil dat de gemeente deze principes standaard toepast, samenwerkt met netbeheerders en ontwikkelaars, en kennis deelt via pilots en innovaties. Zo kunnen we verantwoord groeien, woningbouw versnellen en onze energienetten toekomstbestendig maken.
- Het CDA is voorstander van zogenaamde energiecoöperaties, waarbij inwoners en/of bedrijven samenwerken op het gebied van energiebesparing, energieopwekking en -opvang. De gemeente faciliteert de totstandkoming van dergelijke coöperaties, zodat de resultaten daarvan een inspiratiebron kunnen vormen voor andere groepen binnen onze gemeente.
- Wij zijn tegen het plaatsen van windmolens op Katwijk's grondgebied, ook niet nabij het Valkenburgse Meer. Uitbreiding van het aantal windmolens op zee is voor ons een optie als de opbrengsten daarvan gedeeltelijk ook ten goede komen aan kustgemeenten en hun achterland die zicht hebben op de extra windmolens.

7. Ruimte om te ondernemen en te werken

Binnen ondernemingen gebeurt veel dat essentieel is voor onze samenleving: medewerkers vinden er werk, voor een inkomen en een betekenisvol leven. Collega's van verschillende pluimages werken samen en maken zo kennis met mensen die anders in het leven staan. Producten worden gemaakt en diensten geleverd die behoeften van bedrijven en burgers vervullen. Bedrijven zijn een leerplek voor wie net start met een baan of voor wie door wil groeien. En als bedrijven winst maken, ontstaat er ruimte voor investeringen in innovatie. Het CDA waardeert ondernemerschap en creëert de randvoorwaarden waarbinnen ondernemers bedrijven kunnen opbouwen en uitbouwen.

7.1 Ruimte voor bedrijven

Het aantal inwoners van onze gemeente groeit de komende jaren sterk. Het is wenselijk dat inwoners zo veel mogelijk werk hebben in de buurt van waar zij wonen. Dat beperkt ook verkeersstromen in de regio. Daarvoor is het nodig dat er voldoende plekken zijn waar bedrijven zich kunnen vestigen en kunnen groeien. De bedrijvigheid moet daarbij afgestemd zijn op de kennis en kunde die in onze dorpen aanwezig is.

Onze regio kent mooie clusters voor kenniswerk: het NL Space Cluster in Noordwijk, het Bio Science Park in Leiden en Unmanned Valley in Valkenburg voor de ontwikkeling van drones en sensortechnieken. Veel inwoners van onze dorpen zijn praktisch opgeleid. Daarom houden we ruimte beschikbaar voor maak- en bouwbedrijven, in de breedste zin van het woord.

Wat gaan we daarvoor doen?

- In samenspraak met de regio definiëren we scherper welk type bedrijvigheid zich op een bedrijventerrein kan vestigen. 't Heen en Klei-Oost bieden overwegend ruimte voor bedrijven in de maakindustrie en de bouw. Dit type bedrijfsvoering is belangrijk voor het arbeidsaanbod voor de inwoners van onze dorpen.
- Om uitbreiding van het aantal bedrijven in een gebied mogelijk te maken, kiezen we voor verdichting en optopping, in combinatie met vergroening en verduurzaming.
- Met de komst van Eli Lilly zal een deel van de Zijlhoek een nieuwe invulling krijgen: dit gebied zal aansluiten bij het Bio Science Park. Agrariërs in de Zijlhoek en in de Woerd wordt gestimuleerd om te verplaatsen naar Trappenberg-Kloosterschuur. De Woerd wordt gereserveerd voor kleinschalige bedrijvigheid gericht op de maakindustrie en de bouwsector.
- Trappenberg-Kloosterschuur is het enige toekomstbestendige glastuinbouwgebied in de Duin- en Bollenstreek. Bloemen horen bij onze dorpen. Voor een vitale handelsfunctie is ook nabije productie nodig. Het CDA staat pal voor het instandhouden van dit gebied en uitbreiding daarvan met de GOM-gronden, ook als dat boekverlies oplevert. De regels voor het teeltgebied (bestemmingsplan) worden flexibeler, zodat deze de ondernemers in het gebied meer ondernemingsvrijheid bieden. Ook wordt geïnvesteerd in de ontsluiting van het gebied.
- We sluiten aan bij de plannen van Royal FloraHolland om het veilingterrein in Rijnsburg te vernieuwen. We stimuleren dat meer handelsbedrijven zich zelfstandig op het terrein vestigen, ter versterking van de marktplaats Rijnsburg.
- 't Ambacht en het gebied Katwijkerweg/Valkenburgerweg worden getransformeerd. In deze gebieden komt een mix van wonen en werken, met een type bedrijvigheid dat goed samengaat met wonen. In De Woerd wordt ruimte gemaakt voor eventuele uitplaatsing van bedrijven die daar beter passen.

7.2 Faciliteren van ondernemers

Een veel gehoorde klacht van ondernemers is dat zij zich vaak geremd voelen door de overheid, in plaats dat hen de ruimte geboden wordt om voluit te ondernemen. Ondernemers noemen dan vooral de veelheid aan regels en de stroperigheid van procedures. De recente aankondiging van farmaceut Eli Lilly maakt dit schrijnend duidelijk: voor de komst van deze multinational naar onze regio wordt alles uit de kast getrokken, terwijl veel MKB-ondernemers moedeloos worden van alle beperkingen die hen worden opgelegd. Het CDA wil een gelijk en kansrijk speelveld voor álle ondernemers.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Ondernemers hebben behoefte aan snelle duidelijkheid. Nee is ook een antwoord, dan weet je waar je als ondernemer aan toe bent. Het CDA zet in op een gemeentelijke organisatie met een centraal aanspreekpunt, duidelijkheid vooraf over doorlooptijden van aanvragen en een grondhouding vanuit het gemeentehuis die kijkt naar wat kan in plaats van wat niet kan.

7.3 Vitale arbeidsmarkt

Werk is één van de belangrijkste instrumenten om mee te doen in onze samenleving. Het biedt inkomen, een zinvolle dagbesteding en contact met collega's van wie je kunt leren. Daarom zetten we erop in dat zoveel mogelijk inwoners van onze dorpen hun kennis en kunde kunnen inzetten binnen bedrijven en organisaties in onze dorpen en in de regio. Inwoners die kunnen werken krijgen steun om de stap naar werk te zetten; inwoners die (nog) niet kunnen werken, krijgen begeleiding op maat. Werkgevers, maatschappelijke partners en onderwijsinstellingen zijn daarbij onmisbare schakels. Samen zorgen we dat niemand langdurig langs de kant hoeft te staan en dat iedereen perspectief houdt op ontwikkeling, zelfstandigheid en participatie,

Wat gaan we daarvoor doen?

- We stimuleren het gesprek tussen vertegenwoordigers van het lokale bedrijfsleven, zoals Parkmanagement of de ondernemers uit Trappenberg-Kloosterschuur, en het regionale onderwijs over de afstemming van het onderwijsaanbod op de behoefte van lokale en regionale werkgevers. **We koppelen onderwijs aan techniek en innovatie.** De gemeente legt actief verbindingen tussen het primair en middelbaar onderwijs en de regionale kennisclusters die Holland Rijnland rijk is, zoals Unmanned Valley, NL Space Campus en het Leiden Bio Science Park. Zo ontdekken kinderen en jongeren vroeg wat techniek en innovatie hun te bieden hebben.
- Bedrijven en instellingen vormen belangrijke leerplekken voor jonge mensen. Daarom stimuleert de gemeente ondernemingen actief om ruimte te maken voor leer- en stageplaatsen en vervult zij een brugfunctie in de vraag en aanbod tussen onderwijs en arbeidsmarkt.
- Flink wat inwoners uit onze gemeente hebben een afstand tot de arbeidsmarkt en verrichten daarom geen betaald werk. Daarmee blijft in onze krappe arbeidsmarkt arbeidspotentieel onbenut. De gemeente zet effectief bewezen programma's in om deze inwoners op termijn aan een betaalde baan te helpen, inclusief samenwerking op dat gebied met plaatselijke ondernemers.
- De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld, met werkervaringsplaatsen, aanpassingen voor werknemers met een beperking, proefplaatsingen en jobcoaching.

- Nieuwkomers en statushouders krijgen professionele inburgergering met perspectief op werk en meedoen. We koppelen statushouders aan vrijwilligerswerk om de stap naar betaald werk en integratie in de samenleving te verkleinen.
- De maatschappelijke diensttijd, waarbij jongeren kennismaken met organisaties en bedrijven, blijven wij omarmen.

7.4 Levendige gemeente

De omgeving waarin je woont wordt aantrekkelijker met een passend aanbod om te winkelen en te recreëren. Dat kan ook gasten van buitenaf, voor een middagje of voor wat langer, naar onze gemeente trekken. Ook dit type bedrijvigheid biedt arbeidsplaatsen die aantrekkelijke en geschikt zijn voor een deel van onze inwoners.

Daarbij zet het CDA in op het bevorderen van toerisme binnen onze gemeente. Ergens anders in dit programma schrijven we dat we streng handhaven op toeristische verhuur van woningen die bestemd zijn voor bewoning door onze inwoners. Tegelijkertijd moet er ruimte zijn voor nieuwe initiatieven voor de toeristische sector.

Wat gaan we daarvoor doen?

- De winkelcentra in de dorpen, zoals De Remise en De Hoftuin in Rijnsburg en het Hoornesplein en het Bosplein in Katwijk, zijn gericht op de lokale bewoners. Door gezamenlijke investeringen van ondernemers en gemeente worden deze centra aantrekkelijk en gevarieerd gehouden. De plannen voor De Hoftuin worden in 2026 eindelijk uitgevoerd.

- Het Julianapark nabij het Bosplein wordt niet opgeofferd aan een nieuwe supermarkt.
- Veel inwoners kopen online. Dat vormt een bedreiging voor het fysieke winkelaanbod. Waar structurele leegstand dreigt wordt actief ingezet op concentratie van winkels, om zo het totale aanbod zo aantrekkelijk mogelijk te houden. De gemeente stelt zich coöperatief op bij conversie van leegstaand winkelvastgoed naar een andere bestemming.
- Het CDA staat open voor het realiseren van een betaalbare bewaakte fietsenstalling in het centrumgebied in Katwijk aan Zee en ondersteunt initiatieven daartoe van de ondernemers waar nodig.
- Het CDA is positief over de Bedrijveninvesteringszone (BIZ) in Katwijk en is voorstander van continuering van dit instrument, en mogelijke inzet daarvan in andere centra.
- Met het Ondernemersfonds worden middelen vrijgemaakt om op gebiedsniveau of sectoraal budget vrij te maken voor eigen projecten. Het CDA ziet dat nogal wat fondsen de middelen onvoldoende besteden en zo stevige reserves opbouwen zonder specifiek doel. Inzet van de middelen wordt actief gestimuleerd. Verandert dit niet, dan heroverweegt de gemeente de inzet van dit instrument.
- Het CDA staat open voor nieuwe hotels en toeristische bedrijven, mits de initiatieven passen bij de identiteit van de dorpen, kleinschalig en persoonlijk.
- Het CDA hecht veel waarde aan een gezamenlijk moment in de week voor rust en reflectie, met tijd en aandacht voor bezinning, ontmoeting en ontspanning. In onze cultuur is de zondag daar de aangewezen dag voor. Een dag van rust is naar de overtuiging van het CDA voor ons allemaal van belang, om even afstand te nemen van de drukte van alledag. Om die reden is het CDA geen voorstander van openstelling van winkels op zondag.

8. Participatie: van ‘mee weten’ naar meebeslissen

Participatie blijft vaak steken bij informeren of raadplegen: inwoners mogen ‘mee weten’ of ‘mee denken’, maar zelden meebeslissen. Dat leidt niet tot draagvlak maar tot afstand. Volgens de landelijke Barometer Participatie voelt ongeveer de helft van de inwoners zich weinig tot niet betrokken bij gemeentelijke plannen. Een belangrijke oorzaak is het gebrek aan terugkoppeling: mensen horen niet wat er met hun inbreng gebeurt.

Ook in Katwijk is participatie te veel een procedure geworden: plannen worden achter een bureau bedacht en pas daarna met inwoners gedeeld. Het gevolg is wantrouwen, frustratie en inspraakavonden waar wel wordt geluisterd en geknikt, maar waar daarna weinig gebeurt.

Participatie is meer dan een vinkje in een raadsvoorstel. Het moet betekenisvol zijn: inwoners moeten daadwerkelijk invloed hebben op plannen die hun leefomgeving raken. De afgelopen jaren heeft Katwijk talloze nieuwe instrumenten ingevoerd, zoals een referendum en een kinderburgemeester, maar bij tal van plannen klonk steeds dezelfde kritiek: de participatie rammelde.

Echte participatie begint niet met meer middelen, het begint met een andere bestuursstijl en een organisatie die de basis op orde heeft. Je kunt de gereedschapskist vullen met nieuwe tools, maar dat helpt weinig als je nog niet weet hoe je een hamer moet vasthouden.

8.1 Luisteren, toelichten, samen besluiten

De inwoners en ondernemers van onze dorpen verdienen beter. Daarom maakt het CDA een duidelijke keuze: van mee weten naar meebeslissen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Participatie begint bij houding. Wethouders en ambtenaren gaan zichtbaar de wijk in, luisteren actief en leggen helder uit wat de ruimte is voor invloed. Niet alles kan, maar alles moet wél eerlijk worden besproken.
- Alle belangrijke projecten starten met een vroegtijdige, fysieke verkenning met omwonenden en andere belanghebbenden. Door samen te kijken op de plek zelf voorkom je misverstanden, krijg je betere ideeën en bouw je draagvlak.
- Bij projecten met grote impact op een wijk organiseert de gemeente intensieve participatievormen, zoals wijktafels, burgerpanels en scenario-ateliers. Inwoners krijgen daarbij een duidelijke rol in de besluitvorming: wat ligt vast, waarover kunnen zij meebeslissen en hoe wordt hun inbreng verwerkt.
- Tal van gemeenten kennen online oplossingen voor participatie, waarin inwoners plannen kunnen raadplegen en daarop hun feedback kunnen geven. Ook Katwijk introduceert zo'n platform.
- Niemand doet mee voor de sier. De gemeente communiceert altijd:
 - wat inwoners hebben ingebracht
 - wat daarmee is gedaan
 - welke keuzes uiteindelijk zijn gemaakt
 - en waarom.
- Het college vraagt wijkraden ten minste één keer per halfjaar om advies over belangrijke ontwikkelingen in de wijk. Deze adviezen worden betrokken in besluitvorming.

- Waar inwoners met goede plannen voor de buurt komen, sluit de gemeente aan. Het uitgangspunt wordt: de gemeente hoeft het niet zelf te doen als inwoners het beter kunnen.
- Kleine projecten vragen niet om een referendum, grote projecten niet om een enquête. We kiezen voor een aanpak die past bij de omvang en gevoeligheid van het onderwerp.

8.2 Een gemeente die dichtbij en duidelijk is

Katwijk verdient een overheid die niet ingewikkeld doet, goed luistert en snel handelt.

Daarom kiezen we voor begrijpelijke communicatie, directe opvolging van meldingen en een laagdrempelige manier om onveilige situaties te melden. Zo maken we onze gemeente samen toegankelijker, veiliger en beter bereikbaar voor iedereen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Meldingen over de openbare ruimte via Fixi moeten sneller en beter worden opgepakt, met duidelijke terugkoppeling naar de melder.
- Gemeentelijke communicatie is altijd begrijpelijk (taalniveau B1) en toegankelijk voor mensen met een visuele beperking, zowel online als op papier.

9. Regionaal werken we samen

Onze gemeente staat niet op zichzelf. Inwoners wonen, werken en recreëren over gemeentegrenzen heen, en grote vraagstukken houden zich niet aan gemeentegrenzen. Daarom neemt Katwijk verantwoordelijkheid in de regio. We zoeken actief samenwerking waar dat meerwaarde heeft voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Regionale samenwerking is voor het CDA geen doel op zich, maar een middel om duurzame oplossingen te realiseren die de lokale schaal overstijgen. Regionale samenwerking moet bijdragen aan een vitale, sterke en toekomstbestendige gemeente.

We werken strategisch samen aan onderwerpen zoals woningbouw, verkeer, economie, natuur, duurzaamheid en jeugdzorg. Door kennis, middelen en verantwoordelijkheden te bundelen, ontstaat slagkracht voor complexe en kostbare uitdagingen. Regionale samenwerking draagt zo bij aan een sterkere gemeente Katwijk.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We werken doelgericht samen in Regio Holland Rijnland, het brede regionale verband van de Duin- en Bollenstreek, de Leidse regio en de Rijn- en Veenstreek. Katwijk blijft een betrouwbare partner die meedenkt, meedoet en tegelijkertijd de lokale belangen stevig inbrengt.
- We maken regionale samenwerking gericht en efficiënter. Het CDA wil een duidelijke taakverdeling, minder overlap en het voorkomen van dubbel werk en onnodige (dubbele) kosten.
- We koesteren en benutten onze unieke scharnierpositie in de regio. Katwijk verbindt de Duin- en Bollenstreek met de Leidse regio binnen Regio Holland Rijnland. Deze positie geeft Katwijk strategische invloed en biedt kansen om lokale ambities (sneller) waar te maken. Daarom laten we de samenwerking in de Duin- en Bollenstreek niet los en blijven we actief in de Leidse regio. Wel kiezen we voor een duidelijke focus:
- In de Duin- en Bollenstreek richten we ons op toerisme en recreatie, de tuinbouw- en sierteeltsector, behoud van het open landschap, leefbaarheid en een goede ontsluiting van de streek.
- In de Leidse regio werken we samen op het gebied van (kennis)economie, groen en (duurzame) mobiliteit. De samenwerking rond de kenniseconomie vindt plaats binnen Regio Holland Rijnland én binnen Key Region Leiden. Het CDA stimuleert afstemming tussen beide, zodat werkzaamheden niet dubbel worden uitgevoerd.
- Binnen Key Region Leiden stimuleren we samenwerking tussen Unmanned Valley, NL Space Campus en het Leiden Bio Science Park. Door deze clusters met elkaar en met lokale ondernemers te verbinden, ontstaat innovatie en nieuwe werkgelegenheid.
- We nemen deel aan andere regionale samenwerkingen wanneer dit de kwaliteit van onze dienstverlening verbetert en/of onze ambities dichterbij brengt. Denk aan de Warmte Leidse Regio, de Veiligheidsregio Hollands Midden, Duin, Horst & Weide en de GGD. Samenwerking is altijd een middel om onze gemeenschap sterker te maken, nooit een doel op zichzelf.

10. Een dienstbare en slagvaardige gemeentelijke organisatie

Een sterke gemeenschap vraagt om een dienstbare, benaderbare en betrouwbare overheid. Onze gemeente werkt transparant, in begrijpelijke taal en met respect voor inwoners. We zetten in op samenwerking, bereikbaarheid en vakmanschap.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We investeren in een dienstbare overheid die meedenkt en aangeeft wat wél kan. Ambtenaren, raadsleden en bestuurders zijn zichtbaar en benaderbaar.
- Met de woningbouwontwikkelingen in de dorpen en op Valkenhorst maakt Katwijk de komende jaren een sterke groei door. Ook de onderwerpen waarmee de gemeente aan de slag moet worden complexer. Het CDA staat ervoor dat we een ambtelijke organisatie hebben die stevig genoeg is om de groei van Katwijk aan te kunnen en onze inwoners goed te blijven bedienen.
- De gemeente werkt aan een organisatie waarin medewerkers zich veilig weten, er oog is voor hun kunnen en elke medewerker, ongeacht zijn/haar plek in de organisatie, gehoord wordt en gewaardeerd wordt voor zijn/haar professionele inbreng.
- De gemeente verbetert de communicatie met inwoners: begrijpelijk, tijdig en volledig.
- We bieden dienstverlening digitaal waar het kan, maar persoonlijk wanneer gewenst, en gaan zorgvuldig om met informatie van inwoners.
- Inwoners, ondernemers, organisaties én politiek willen veel van het ambtelijk apparaat. Dat kan niet allemaal tegelijkertijd. In samenspraak met de gemeenteraad worden prioriteiten bepaald en daarover wordt helder gecommuniceerd. Dan ontstaat er duidelijkheid over wat inwoners kunnen verwachten.
- De gemeente organiseert twee keer per jaar een samen-stage waarin ambtenaren een dagdeel meedraaien in verenigingen en maatschappelijke organisaties passend bij het beleidsdomein waarin zij werken.

11. Een houdbaar huishoudboekje

Voor het CDA is rentmeesterschap een belangrijk uitgangspunt. Rentmeesterschap is een wat ouder woord voor zorgvuldig omgaan met zaken: dat geldt voor het milieu, voor cultureel erfgoed maar ook voor de financiën van de gemeente. Inwoners van onze gemeente brengen via belastingen en heffingen een deel van de middelen van de gemeente bij elkaar. Uit respect naar onze inwoners moet er zorgvuldig met dat geld worden omgegaan. Dat betekent een zuinig en doelmatig beheer van de middelen van de gemeente.

11.1 Kritisch op uitgaven, beheersing van de lasten

De ambities liggen in Katwijk hoog. Veel politieke partijen, ook het CDA, willen dat de gemeente en haar ambtenaren aandacht besteden aan heel veel zaken in de samenleving. Soms is dat ook nodig, maar niet alles kan tegelijkertijd. Beter drie dingen goed dan zeven zaken half. Daarbij groeit de gemeente met de komst van Valkenhorst sterk, waardoor er al veel op het bordje van de gemeente ligt. Matigheid is een deugd, ook voor een gemeente.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We zijn kritisch op de taken en programma's die de gemeente op zich neemt. Achter veel programma's zitten goede bedoelingen, maar staan de inspanningen en kosten van die programma's voldoende in verhouding tot wat die programma's opleveren? Daarbij: het CDA is de partij van de samenleving. Waar mogelijk faciliteert en ondersteunt de gemeente, maar laat de praktische uitwerking aan de samenleving.
- De OZB is door het huidige college steeds met 5% extra verhoogd. En dat in een periode waarin het leven voor inwoners al steeds duurder werd en ondernemingen worstelen met kostenstijgingen. Het CDA zet voor de komende jaren in op verhoging van de OZB met maximaal het inflatiepercentage.
- Mocht er spanning komen op de gemeentelijke begroting, dan is de volgorde waarin keuzes gemaakt worden voor het CDA:
 - schrappen van programma's en activiteiten die beperkt of onvoldoende bijdragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken
 - kritisch kijken naar de eigen ambtelijke organisatie (inclusief beperking van inhuur)
 - fasering van investeringen. Ook dat haalt de druk van de gemeentelijke organisatie af
- Het CDA kiest niet voor bezuinigingen op de zorg, op de kwaliteit van de openbare ruimte of op welzijnsvoorzieningen.
- Pas als het echt niet anders kan, kiest het CDA voor het instrument van verhoging van de gemeentelijke lasten.
- Een goede financiële weerbaarheid van de gemeente is belangrijk. Dit doen we door voldoende eigen vermogen en een draagbare gemeenteschuld. De risico's die de gemeente loopt, in projecten of bij de uitvoering van taken, houden we scherp in de gaten en er is voldoende weerstandsvermogen. We monitoren onze financiële positie actief en meerjarig, en nemen maatregelen wanneer de begroting niet meer duurzaam gezond is.
- Investeringen dragen herkenbaar bij aan de opgaven van de gemeenten, zijn praktisch haalbaar in tijd en capaciteit en zijn financieel draagbaar binnen de begroting.
- Het CDA kiest voor balans in de investeringen tussen de bestaande dorpen en Valkenhorst.

Colofon

Dit verkiezingsprogramma werd geschreven door een programmacommissie bestaande uit:

Barend Tensen
Jonathan Weegink
Renate van Leeuwen
Wim Driebergen

en kwam tot stand dankzij de inbreng van véél leden van het CDA.

U kunt meer lezen over onze plannen en ideeën terugvinden op onze website: cda.nl/katwijk.
Hebt u vragen of opmerkingen, neem dan contact met ons op via fractie@cdakatwijk.nl.